2023/2524

24.11.2023 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2023/2524 НА КОМИСИЯТА

от 10 август 2023 година

относно държавна помощ SA.34001 (2017/C), приведена в действие от Кралство Испания в полза на Telecom Castilla La Mancha SA

(нотифицирано под номер C(2023) 5414)

(само текстът на испански език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като взе предвид член 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз ([1]),

след като прикани заинтересованите страни да представят своите мнения съгласно разпоредбите ([2]) и като взе предвид тези мнения,

като има предвид, че:

1. Процедура

(1) През декември 2011 г. Комисията получи жалба, в която се твърди, че правителството на автономната област Кастилия-Ла Манча (JCCM) е предоставило държавна помощ на дружеството Telecom Castilla La Mancha SA (Telecom CLM), оператор на електронни съобщения, действащ в областта Кастилия-Ла Манча, чрез възлагане на договор за изграждане и експлоатация на безжична основна широколентова мрежа („мярката“).

(2) На 16 януари 2012 г. Комисията поиска от Кралство Испания да представи мнение по горепосочената жалба. Кралство Испания изпрати информация на Комисията на 12 март 2012 г. На 21 юни 2012 г. Комисията зададе допълнителни въпроси, на които Кралство Испания отговори на 25 юли 2012 г. Кралство Испания изпрати допълнителна информация на 3 април 2013 г., 24 юни 2014 г., 4 юли 2016 г. и 18 юли 2016 г. На 17 януари 2017 г. Комисията зададе допълнителни въпроси, на които Кралство Испания отговори на 3 февруари 2017 г.

(3) С писмо от 19 юли 2017 г. Комисията уведоми Кралство Испания, че е решила да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), по отношение на предполагаемата помощ (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“).

(4) Решението за откриване на процедурата беше публикувано в Официален вестник на Европейския съюз ([3]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си относно съответната помощ/мярка.

(5) Кралство Испания представи мнение по решението за откриване на процедурата с писмо от 22 септември 2017 г.

(6) На 6 ноември 2017 г. Комисията получи мнение от една заинтересована страна — Telecom CLM. Комисията препрати това мнение на Кралство Испания, на което бе предоставена възможност да представи забележки. С писмо от 15 януари 2018 г. Кралство Испания уведоми Комисията, че няма забележки.

([1]) ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9.

([2]) Държавна помощ — Испания — Държавна помощ SA.34001 (2017/C) — Предполагаема помощ за Telecom Castilla-La Mancha — Покана за представяне на мнения съгласно член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ C 336, 6.10.2017 г., стр. 20).

([3]) Вж. бележка под линия 2.

(7) С писмо от 21 декември 2018 г. Комисията зададе допълнителни въпроси на Кралство Испания. Кралство Испания отговори на тези въпроси с писмо, получено на 11 февруари 2019 г.

2. **Подробно описание на мярката**

2.1. **Контекст**

(8) Областта Кастилия-Ла Манча се характеризира с равнище на проникване на широколентова инфраструктура на жител, което е под средното за Испания ([4]). С изключение на агломерациите Толедо, Сиудад Реал, Албасете, Куенка и Гуадалахара, равнището на проникване на широколентовия достъп (мобилен и фиксиран) в областта е значително по-ниско от това в останалата част на държавата ([5]).

(9) Ето защо в годините преди мярката JCCM се опитва да развие широколентовата инфраструктура в областта и да подобри условията за широколентов достъп в целия регион, включително в отдалечени и разпръснати населени места, като участва в различни национални програми за развитие на инфраструктурата. Въпреки участието на JCCM в тези програми, през 2010 г. областта продължава да няма пълно покритие с основна широколентова мрежа. С оглед на това JCCM обявява осигуряването на такъв широколентов достъп за всички жители на областта за свой приоритет и разработва проект за тази цел.

2.2. **Цел на мярката**

(10) Целта на мярката е да се осигури покритие с основен широколентов достъп (поне два мегабита в секунда (Mbps) скорост на изтегляне за крайните потребители) за всички населени места в областта Кастилия-Ла Манча, където не съществува широколентова инфраструктура или няма вероятност да бъде изградена в близко бъдеще, т.е. които биха били квалифицирани като „бели“ райони по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., приложими към момента ([6]). За тази цел в проекта се предвижда оператор трета страна (определен в рамките на открита тръжна процедура) да разработи основна широколентова мрежа и да я експлоатира за срока на проекта, а JCCM да придобие собствеността върху мрежата. Изрично се предвижда спечелилият участник в търга освен разработването и експлоатацията на мрежата да предоставя и услуги на дребно на крайните потребители (услуги за достъп до интернет и интернет телефония/voice over IP). Експлоатацията на мрежата трябва да бъде осигурена на риск на спечелилия търга участник, който трябва да осигури поддръжката на мрежата и да покрие всички оперативни разходи. JCCM няма да получава никакви приходи от експлоатацията на мрежата, но също така няма да трябва да поема никакви разходи в тази връзка.

2.3. **Проект и бюджет**

(11) На 13 май 2010 г. JCCM организира открита тръжна процедура и публикува покана за представяне на оферти в Официалния вестник на Кастилия-Ла Манча за предоставяне на основна широколентова мрежа, включително изграждане и експлоатация на необходимата инфраструктура в първоначално 478 целеви района, които са намалени до 461 целеви района след анализ на пазара (вж. съображение 12 по-долу). Всички дружества, регистрирани като телекомуникационни оператори в испанската Комисия за пазара на телекомуникационни услуги (CMT), имат право да подадат оферта. Всички 461 целеви района представляват селски райони на общини в областта Кастилия-Ла Манча със средно население от 35 жители ([7]). Следователно проектът обхваща общо население от около 16 000 жители. Офертите трябва да бъдат оценени от „Mesa de Contratación“ към областното министерство на промишлеността, енергетиката и околната среда ([8]).

([4]) 17,1 % в област Кастилия-Ла Манча в сравнение с 20,7 % в Испания като цяло, вж. доклада на *Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones (Комисия за пазара на телекомуникационни услуги)* от 23 юни 2011 г., MTZ 2010/2249, на стр. 6, достъпен на адрес: https://www.cnmc.es/sites/default/files/1505025_7.pdf.

([5]) Вж. доклада на *Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones (Комисия за пазара на телекомуникационни услуги)* от 23 юни 2011 г., MTZ 2010/2249, стр. 7, достъпен на адрес: https://www.cnmc.es/sites/default/files/1505025_7.pdf.

([6]) Съобщение на Комисията — „Насоки на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи“ (ОВ C 235, 30.9.2009 г., стр. 7) („Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г.“).

([7]) Вж. също съображения 15—20 по-долу за описание на критериите за възлагане, прилагани в рамките на тръжната процедура.

([8]) Състав на „Mesa de Contratación“: председател, генерален директор на отдела за информационно общество и телекомуникации в рамките на министерството; четирима членове: един представител на главната сметна палата, един представител на правната служба на областното министерство, двама представители на отдела за информационно общество и телекомуникации.

(12) За да определи целевите райони, JCCM извършва пазарен анализ, въз основа на който са установени районите, покрити от съществуващи широколентови мрежи в областта Кастиля-Ла Манча, и районите без широколентови мрежи. Пазарният анализ се основава на информация, получена по време на двустранни консултации с всички оператори на широколентови услуги, за които JCCM знае, че са действащи в областта ([9]). Тази информация позволява картографирането на съществуващата инфраструктура и оповестяването на плановете за разгръщане на операторите на широколентови услуги в съответния период от три до четири години. Освен това JCCM анализира всички годишни териториални планове за разгръщане, представени през предходните години от мрежовите оператори, регистрирани в CMT ([10]). При пазарния анализ се стига до заключението, че в целевите райони няма съществуващи основни широколентови мрежи и че през следващите три-четири години след консултациите в тези райони не са планирани инвестиции за развитие на широколентов достъп.

(13) Преди това JCCM извършва три проучвания на приблизително оценените разходи за разгръщане на основна широколентова мрежа, осигуряваща покритие на цялата област, докладите от които са представени на JCCM през ноември 2008 г., октомври 2009 г. и февруари 2010 г. Проучванията показват, че решението с безжична широколентова технология би било най-евтиният вариант с приблизително оценени разходи между 17 млн. евро и 20 млн. евро. Тъй като максималният бюджет, с който разполага проектът, е 16 млн. евро, 461 целеви района са разделени на 311 задължителни района с покритие и 150 допълнителни незадължителни района. Разделянето на целевите райони на задължителни и незадължителни е направено в зависимост от броя на населението. В 311-те задължителни целеви района има най-малко 12 жители, а всички незадължителни целеви райони са с по-малко от 12 жители.

(14) Средствата са осигурени поравно от Министерството на околната среда, селските и морските райони (MARM) и JCCM, като всеки от тях предоставя по 8 млн. евро съответно от своя бюджет на национално или областно равнище. Средствата за изпълнението на този проект са предвидени в споразумение за сътрудничество между MARM и JCCM по програма за устойчиво развитие на селските райони, подписано на 12 ноември 2009 г.

(15) Критериите за възлагане, използвани от JCCM, се съдържат и обясняват подробно в „Специални административни спецификации“ и „Специални технически спецификации“, изготвени преди публикуването на поканата за представяне на оферти. Критериите за възлагане предвиждат система за оценяване с до 100 точки. Общо 64 точки могат да бъдат получени при изпълнение на „обективни критерии“, като например броя на допълнителните домакинства, обхванати от новата мрежа, качеството на предлаганите услуги на дребно, размера на необходимите средства и др. Общо 36 точки могат да бъдат получени по „субективни критерии“, при които JCCM оценява: i) предложеното технологично решение, ii) предложената инфраструктура и управление на проблемите, iii) предложената степен на съдействие и подкрепа от страна на участника в търга в процеса на връщане на мрежата на JCCM след изтичане на договора, iv) потенциална обвързваща оферта за закупуване на мрежата от JCCM след изтичане на договора, и v) степента на подробност, предоставена от участника в търга в неговия план за връщане на мрежата.

(16) Тежестта, определена за всеки критерий за възлагане, е посочена в „Специални административни спецификации“, в които е указан максималният брой точки, който може да бъде получен за всеки критерий и подкритерий за възлагане.

(17) Що се отнася до техническите спецификации на основната широколентова мрежа, в тръжната документация за всички задължителни райони на покритие JCCM изисква минимална скорост на предаване от 2 Mbps при изтегляне, с възможност за увеличаване до поне 4 Mbps, и 512 Kbps при качване. Определено е максимално закъснение от 150 ms и максимално колебание от 30 ms. Мрежата трябва да гарантира поне 20 % от договорената номинална скорост в пиковите моменти ([11]). Продължителността на тези пикове с по-ниски скорости на предаване за краен потребител не трябва да надвишава два часа на ден. Обемът на данните, достъпни за крайните клиенти, трябва да бъде неограничен.

([9]) Операторите, с които са направени консултации, включват Abertis Telecom S.A., Telefónica España S.A., Telecom CLM, IberBand S.A., Radio Banda Ancha, Ensinca Networks S.L. и операторите на мобилни мрежи Orgedor, Yoigo, Vodafone España S.A.U. и Telefónica Móviles S.A.

([10]) Всички оператори на широколентови услуги в областта Кастилия-Ла Манча са задължени по закон да представят ежегодно на JCCM териториален план за разгръщане на мрежа заедно с доклад, в който подробно се описва местоположението на съществуващите инсталации и се съдържа график за всички планирани нови инсталации.

([11]) Съгласно Техническите спецификации: „В моменти, когато има максимална конкуренция за потребителите (пикови часове), трябва да се осигури минимална скорост на потребител от 20 % от номиналната скорост, която е договорена, и в никакъв случай не трябва да се ограничава обемът на трафика, изпращан или получаван от потребителя.“

(18) Освен това JCCM изисква от спечелилия търга участник да предлага интернет телефония/voice over IP ([12]) и да подсигури точка на междусистемно свързване на мрежата, чрез която трети оператори да получат достъп до услуги на едро до мрежата. В точка 4.2 от „Специални технически спецификации“ JCCM задължава участниците в търга да предлагат достъп до услуги на едро и да гарантират, че други оператори за електронни съобщения ще могат да предоставят на крайните потребители в целевите райони на дребно основни широколентови услуги със същото качество, надеждност и достъпност, както се изисква в „Специални технически спецификации“. Спечелилият търга трябва да завърши разгръщането на основната широколентова мрежа в рамките на една година от подписването на договора.

(19) В техническите спецификации на тръжната документация са разграничени два различни компонента на основната широколентова мрежа, която трябва да бъде изградена: i) „мрежа за достъп“ и ii) „транспортна мрежа“. Мрежата за достъп се определя като частта от широколентовата мрежа между възела за достъп и крайния потребител. Транспортната мрежа се определя като частта от широколентовата мрежа между основните възли на оператора и оборудването за достъп. Мрежата за достъп може да бъде кабелна или безжична, а спечелилият търга участник трябва да подсигури цялото необходимо оборудване, с изключение на оборудването за крайния потребител. Транспортната мрежа трябва да бъде многофункционална мрежа, която да може да се използва и за предоставяне на електронни съобщителни услуги, различни от основните широколентови услуги.

(20) Освен това техническите спецификации на тръжната документация позволяват повторното използване на съществуващата инфраструктура, включително на инфраструктурата, използвана за преминаването от наземна аналогова телевизия към наземна цифрова телевизия в областта Кастилия-Ла Манча (инфраструктура за DTT).

(21) Според испанските органи поканата за представяне на оферти, публикувана в Официалния вестник на Кастилия-Ла Манча, е съдържала връзка към уебсайта на JCCM ([13]), на който са били предоставени „Специални административни спецификации“ и „Специални технически спецификации“ и е била включена страница с „Често задавани въпроси“. Според испанските органи този уебсайт е съдържал въпроси и отговори във връзка с откритата тръжна процедура и е включвал списък на инфраструктурите, които са били използвани за изпълнението на плана за преминаване към наземна цифрова телевизия (DTT), както и информация за връзка с техните собственици, които са били договорно задължени да предоставят достъп до тази инфраструктура на всички участници в търга за целите на изграждането на основна широколентова мрежа ([14]).

(22) JCCM е получило пет оферти. Две оферти — на Telecom CLM и Telefónica España S.A. (Telefónica) — отговарят на всички технически изисквания и са разгледани в процедурата за подбор.

(23) В офертата на Telecom CLM се предлага безжично решение, базирано на технологията WIMAX за 100 % от задължителните целеви райони и около 56 % от допълнителните незадължителни целеви райони. За останалите незадължителни райони Telecom CLM предлага сателитно решение. В комбинацията се предлага основно широколентово покритие за всички целеви райони (задължителни и незадължителни), които са посочени в тръжната документация. Telecom CLM предлага да изгради и експлоатира мрежата за 15,85 млн. евро и получава 1,76/10 точки по ценовия критерий в процедурата за подбор.

(24) Въпреки че сателитното решение, предложено от Telecom CLM за около 44 % от незадължителните целеви райони, не отговаря на техническите изисквания за максимално закъснение и колебание, офертата на Telecom CLM е допустима, тъй като тези технически изисквания са приложими само за задължителните целеви райони (вж. съображение 17 по-горе), а за задължителните целеви райони офертата на Telecom CLM се основава на технологията WIMAX, която гарантира изпълнението на тези изисквания.

([12]) Интернет телефония/voice over IP е метод за предоставяне на гласови комуникации и мултимедийни сесии през мрежи с интернет протокол, като например интернет. По този начин терминът се отнася до предоставянето на комуникационни услуги чрез интернет, а не чрез обществената комутируема телефонна мрежа.

([13]) www.jccm.es/contratacion: по време на официалното разследване уебсайтът вече не е бил достъпен и поради това съдържанието му не може да бъде проверено.

([14]) Това задължение вече се съдържа в споразуменията за сътрудничество между JCCM и местните органи, притежаващи по-голямата част от съответната пасивна инфраструктура. Тези споразумения са сключени за преминаването от наземна аналогова телевизия към DTT и предвиждат изискването общините да предоставят достъп до тази инфраструктура за всяко бъдещо разгръщане на широколентова мрежа. Другите собственици на съответната пасивна инфраструктура са Telecom CLM и Abertis Telecom S.A., и двамата получатели на помощ във връзка с DTT, които имат същите задължения в договорите си за предоставяне на помощ във връзка с DTT.

(25) В офертата на Telecom CLM се предвижда създаването на точка за междусистемно свързване в Толедо и се съдържат условията за предоставяне на достъп до мрежата на мрежови оператори трети страни. Telecom CLM получава общо 76,13/100 точки (44,93 точки по „обективните критерии“ и 31,2 точки по „субективните критерии“). Това включва 0/7 точки по критерия за възлагане по цена за достъп до услуги на едро, тъй като предлаганите от Telecom CLM цени за достъп до услуги на едро са по-високи от тези, предлагани от Telefónica.

(26) В офертата на Telefónica се предлага смесено технологично решение за покриване на всички 311 задължителни целеви района чрез използване на технологията WIMAX (за 218 целеви района), технологията xDSL (за 58 целеви района) и мобилната технология 3G (за 35 целеви района). Telefónica предлага да покрие приблизително една трета от незадължителните райони, като използва технологията WIMAX, докато приблизително две трети от тези райони няма да бъдат покрити изобщо. Като разчита до голяма степен на собствената си съществуваща инфраструктура за мобилни мрежи, Telefónica предлага да изгради и експлоатира мрежата за 16 млн. евро и получава общо 46,22/100 точки (26,07 точки по „обективните критерии“ и 20,15 точки по „субективните критерии“). Това включва 0/10 точки по ценовия критерий и 2/7 точки по критерия за възлагане по цена за достъп до услуги на едро.

(27) След провеждане на процедурата за подбор, на 17 август 2010 г. JCCM възлага договора на Telecom CLM за 15,85 млн. евро. На 13 септември 2010 г. JCCM и Telecom CLM подписват договора. На 19 септември 2012 г. Telecom CLM започва да експлоатира мрежата.

(28) Telecom CLM получава сумата от 15,85 млн. евро на пет вноски между 20 април 2012 г. и 26 ноември 2012 г.

(29) На два пъти Telecom CLM доброволно подобрява работата на основната широколентова мрежа, която предоставя съгласно договора. Първото подобрение се осъществява на 28 април 2016 г., като минималната скорост на изтегляне е увеличена на 5 Mbps. Второто подобрение се осъществява на 4 май 2018 г., като минималната скорост на изтегляне е увеличена на 10 Mbps.

(30) Комисията не е уведомена за мярката.

2.4. **Продължителност**

(31) Договорът е сключен за пет години с възможност за подновяване за две години, през които спечелилият търга участник трябва да осигури експлоатацията на мрежата. Договорът е подновен два пъти — първо през 2017 г. за една година до септември 2018 г., а през 2018 г. — до септември 2019 г.

2.5. **Бенефициер**

(32) Предполагаемият бенефициер е Telecom CLM, частно дружество със седалище в Толедо, Испания, което се занимава с предоставянето на електронни съобщителни услуги (телевизия, радио и широколентов достъп). Контролира се от Equitix Investment Management Limited, инвестиционно дружество. JCCM притежава приблизително 45 % от акциите на Telecom CLM.

(33) През 2008 г. Telecom CLM е собственик на 138 центъра за наземна аналогова телевизия, които са част от мрежата за наземна телевизия на областта Кастилия-Ла Манча, състояща се от приблизително 500 предавателни центъра. В рамките на преминаването към DTT през периода 2008—2009 г. Telecom CLM получава публична помощ в размер на i) 13,2 млн. евро за цифровизация на собствените си предавателни центрове чрез инсталиране на оборудване за DTT, ii) 6,4 млн. евро за експлоатация и поддръжка на мрежата на областта Кастилия-Ла Манча, и iii) 2,26 млн. евро за изграждане на 20 нови предавателни центъра за DTT ([15]).

([15]) Telecom CLM става собственик на шест такива центъра и използва отново един център за основната широколентова мрежа.

(34) На 1 октомври 2014 г. Комисията прие Решение C(2014) 6846 final, в което установява, че тази публична помощ, получена от Telecom CLM, представлява държавна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар, и разпореди нейното възстановяване. ([16])

(35) През 2018 г. Съдът на ЕС, в решенията си от 26 април 2018 г. по съединени дела C-91/17 P и C-92/17 P, *Cellnex Telecom/Комисия*, и от 20 септември 2018 г. по дело C-114/17 P, *Испания/Комисия*, потвърди решението на Комисията за възстановяване. ([17]) До 18 август 2022 г. дружеството Telecom CLM е възстановило цялата главница по помощта и лихвите по възстановяването, предмет на процедурата за възстановяване за въвеждане на DTT в областта Кастилия-Ла Манча (SA.27408).

2.6. **Разследване от страна на испанската Комисия за пазара на телекомуникации (CMT)**

(36) На 20 декември 2010 г. CMT започна служебно административна процедура за разглеждане на условията за експлоатация на основната широколентова мрежа, договорени между JCCM и Telecom CLM в договора, подписан на 13 септември 2010 г., и евентуалните последици от това в ущърб на конкуренцията.

(37) В решението си от 23 юни 2011 г. ([18]) CMT стига до заключението, че цената за битстрийм достъп на едро, предлагана от Telecom CLM на трети страни, е била твърде висока и всъщност твърде близка до пазарните цени на дребно за основни широколентови услуги в областта. Според CMT цената за битстрийм достъп на едро, предлагана от Telecom CLM, не би позволила достатъчен марж на доставчици на услуги на дребно трети страни, за да постигнат подходяща печалба, когато използват услугите за достъп на едро, предоставяни от Telecom CLM, за предоставяне на широколентови услуги на дребно на крайните потребители. Освен това CMT констатира, че нито тръжната документация, нито договорът, сключен между JCCM и Telecom CLM през септември 2010 г., съдържат клауза за възвръщане на предоставени средства, която да гарантира, че избраният участник в търга няма да бъде компенсиран прекомерно, ако търсенето на широколентови услуги в района нарасне над прогнозираните нива, като от него се изисква да върне допълнителните печалби.

(38) С решението си от 23 юни 2011 г. CMT разпорежда i) дружеството Telecom CLM да намали цената за достъп, която трябва да заплащат трети страни за битстрийм достъп на едро, и ii) JCCM да въведе клауза за възвръщане на предоставени средства в договора, подписан с Telecom CLM през септември 2010 г., която да изисква от Telecom CLM да върне процент от евентуалната допълнителна печалба, равна на дела, който представлява 15,85 млн. евро от общите разходи по проекта.

2.7. **Изменени цени за достъп до услуги на едро и механизъм за възвръщане на предоставени средства**

(39) Telecom CLM предлага битстрийм достъп на едро до мрежата, за да позволи на оператори трети страни да предоставят широколентови услуги на дребно на крайните потребители в целевите райони, които отговарят на изискванията за качество, надеждност и наличност на услугите на дребно, определени в тръжните спецификации. След решението на CMT, че първоначално предложената от Telecom CLM цена за услуги на едро (34,50 евро) е твърде близка до предлаганите от дружеството цени на дребно за крайните потребители (37,50 евро) и също така по-висока от другите цени на едро за битстрийм достъп в сектора, Telecom CLM преразгледа своята оферта за битстрийм достъп на едро, измени я и намали цената си, считано от 15 юли 2011 г., като я представи на CMT и на JCCM, което я одобри на 29 юли 2011 г.

(40) Повторно представената цена за битстрийм достъп на едро беше намалена от първоначалните 34,50 евро на 23,70 евро, което представлява намаление с 31,3 % и води до прилагане на цени за достъп на едро, които са с 36,8 % по-ниски от цените на дребно на Telecom CLM.

([16]) Решение (ЕС) 2016/1385 на Комисията от 1 октомври 2014 г. относно държавна помощ SA.27408 (C 24/2010) (ex NN 37/2010, ex CP 19/2009), приведена в действие от органите на Кастилия-Ла Манча за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони в Кастилия-Ла Манча (въвеждане на DTT в Кастилия-Ла-Манча; SA.27408, 01.10.2014), C(2014) 6846 final, достъпно на адрес http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/237771/237771_1657032_272_4.pdf

([17]) Решения на Съда от 26 април 2018 г. по съединени дела C-91/17 P и C-92/17 P, Cellnex Telecom/Комисия, ECLI:EU:C:2018:284, и от 20 септември 2018 г. по дело C-114/17 P, Испания/Комисия, ECLI:EU:C:2018:753.

([18]) *Resolución relativa al procedimiento de imposición de condiciones para la explotación de una red de banda ancha en zonas rurales de la Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha* (Решение относно процедурата за налагане на условия за експлоатация на широколентова мрежа в селските райони на автономна област Кастилия-Ла Манча) (MTZ 2010/2249) от 23 юни 2011 г., достъпно на адрес: https://www.cnmc.es/sites/default/files/1505025.pdf

(41) В тръжната документация първоначално не е включено изискването за механизъм за възвръщане на предоставени средства, поради това, че е счетено за излишно, тъй като е установено, че максималният размер на помощта от 16 млн. евро вероятно не е достатъчен за разгръщането на мрежата и следователно проектът за бенефициера вероятно няма да бъде рентабилен. Въпреки това CMT реши, че JCCM следва да наложи на Telecom CLM механизъм за възвръщане на предоставени средства, така че в случай на увеличение на търсенето или промяна в резултата от дейността, водеща до промяна на печалбите от експлоатацията на мрежата, които биха надхвърлили средната печалба, постигната в сектора, на JCCM да бъде върнат процент от допълнителната печалба, равен на този, който представлява получената помощ по отношение на общата инвестиция.

(42) Поради това JCCM представи на CMT следния механизъм за възвръщане на предоставени средства:

„Финансово-икономическият план, включен в офертата, въз основа на която беше възложена тази поръчка, предвиждаше равнище на използване на широколентовата услуга от 10 % от целевото население. Въз основа на това се очаква годишният оборот да бъде 6,3 % от бюджета за възлагане на поръчката (15 845 301,84 евро).

През първото тримесечие на всяка календарна година, съответстваща на периода на експлоатация на мрежата, ще се прави преглед на равнището на използване на широколентовата услуга, предлагана на целевото население по договора. По силата на този преглед ще се прилагат следните критерии за възвръщане на предоставени средства:

1) Ако процентът на използване на услугата е равен или по-малък от 12 % от целевото население, няма да се прилага възвръщане на предоставени средства.

2) Ако процентът на използване на услугата е по-голям от 12 % и равен или по-малък от 15 % от целевата група, се прилага следното правило за възвръщане на предоставени средства:

Възвръщаемост (% от бюджета за възлагане на поръчката) = 0,28 × (процент на използване (%) – 12 %)

3) Ако процентът на използване на услугата е по-висок от 15 % от целевата група, се прилага следното правило за възвръщане на предоставени средства:

Възвръщаемост (% от бюджета за възлагане на поръчката) = 0,28 × процент на използване (%) – 2,8 %.“

(43) CMT одобри предложените промени. Telecom CLM и JCCM изпълниха мерките, разпоредени от CMT, чрез допълнения към договора, подписан през септември 2010 г. Новият механизъм за възвръщане на предоставени средства влезе в сила на 1 юни 2012 г.

2.8. **Жалбоподателят**

(44) Жалбоподателят, Difusión Herciana S.L., е частно дружество със седалище в Мадрид, Испания, което предоставя помощ за радио- и телевизионни услуги.

(45) Жалбоподателят твърди, че възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM представлява несъвместима държавна помощ в полза на Telecom CLM. Той твърди, че тръжната процедура не е гарантирала избора на икономически най-изгодната оферта и че намесата на JCCM не е била потвърдена в достатъчна степен чрез подходяща обществена консултация и картографиране. Според жалбоподателя повечето от целевите райони на проекта всъщност са били „сиви“ райони по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., а не „бели“ райони. Освен това жалбоподателят твърди, че проектът не е бил технологично неутрален, тъй като е предвиждал използването на съществуващата инфраструктура за DTT. Накрая жалбоподателят твърди, че цените за достъп до услуги на едро на Telecom CLM до изградената основна широколентова мрежа са били в ущърб на конкуренцията, и критикува факта, че договорът, подписан между JCCM и Telecom CLM през септември 2010 г., не е съдържал клауза за възвръщане на предоставени средства.

2.9. **Основания за откриване на процедурата**

(46) В решението за откриване на процедурата Комисията счита, че възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС и че тази помощ е била предоставена в нарушение на задълженията за уведомяване и за изчакване, установени в член 108, параграф 3 от ДФЕС. По-специално Комисията счита, че възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM е предоставило икономическо предимство на Telecom CLM, въпреки че поръчката е била възложена в резултат на открита тръжна процедура.

(47) Освен това Комисията изрази съмнения дали възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM е било съвместимо с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г.

(48) Първо, на Комисията ѝ се струва, че JCCM не се е консултирало публично със заинтересованите страни във връзка с тази конкретна публична инвестиция, за да определи съществуващите или бъдещите планове за частни инвестиции в целевите райони, а само е извършило пазарен анализ, за да определи съществуващите широколентови мрежи, като е използвало вече наличните данни (вж. съображение 30 от решението за откриване на процедурата). Второ, Комисията изрази загриженост, че тръжната процедура, проведена от JCCM, не е била в съответствие с разпоредбите на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до прозрачността и икономически най-изгодната оферта (вж. съображение 31 от решението за откриване на процедурата). Трето, Комисията изрази загриженост, че мярката не отговаря на условието на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. относно технологичния неутралитет (вж. съображение 32 от решението за откриване на процедурата). Четвърто, Комисията изрази загриженост, че мярката не отговаря на изискванията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. относно достъпа до услуги на едро и механизма за възвръщане на предоставени средства, за да се избегне прекомерна компенсация (вж. съображение 33 от решението за откриване на процедурата). Накрая Комисията счете, че в съответствие с принципа, установен в делото *Deggendorf* ([19]), фактът, че Telecom CLM все още не е възстановило помощта, обявена за несъвместима с вътрешния пазар от Комисията по дело SA.27408 ([20]), трябва да бъде взет предвид при оценката на съвместимостта на мярката (вж. съображение 37 от решението за откриване на процедурата).

(49) Следователно Комисията не може да изключи, че възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM през септември 2010 г. е било несъвместимо с вътрешния пазар.

3. **Коментари от Кралство Испания**

3.1. **Общи бележки**

(50) В отговора си на решението за откриване на процедурата Кралство Испания представи коментарите на JCCM, в които се твърди, от една страна, че Telecom CLM не е получило никакво икономическо предимство и, от друга страна, че ако все пак се приеме, че е предоставена държавна помощ, то тя е съвместима с вътрешния пазар, тъй като е в съответствие с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. Освен това Кралство Испания твърди, че предполагаемата помощ трябва да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно ОРГО ([21]).

3.2. **Липса на икономическо предимство**

(51) Според Кралство Испания в решението за откриване на процедурата не се посочва конкретното предимство, което се твърди, че дружеството Telecom CLM е получило, а само се обяснява защо не може да се изключи наличието на предимство. Кралство Испания изтъква факта, че новата инфраструктура е придобита пряко и изключително от JCCM, а не от Telecom CLM, и че експлоатацията на основната широколентова мрежа от Telecom CLM за период от пет години е била нерентабилна.

(52) Кралство Испания посочва, че предимство би могло да съществува само ако компенсацията, платена на Telecom CLM за неговите услуги, е надвишавала пазарната цена. Въпреки това откритата тръжна процедура е гарантирала, че размерът на предоставените държавни средства е бил ограничен до минимума, необходим за изпълнението на проекта.

(53) Кралство Испания е на мнение, че наличието на предимство трябва да бъде оценено чрез сравняване на финансовото състояние на бенефициера след мярката и хипотетичното му финансово състояние, ако мярката не е била предприета. Кралство Испания твърди, че сумите, изплатени на Telecom CLM в рамките на възложената обществена поръчка, не са надхвърлили разходите му за разгръщане на основната широколентова мрежа по договора и че следователно Telecom CLM не се е облагодетелствало от по-добро финансово положение след възлагането на обществената поръчка през септември 2010 г.

([19]) Решение на Съда от 15 май 1997 г., Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD)/Комисия на Европейските общности и Федерална република Германия, C-355/95 P, ECLI:EU:C:1997:241.

([20]) Вж. бележка под линия 16 по-горе.

([21]) Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1) (ОРГО).

(54) Накрая, Кралство Испания признава, че финансовата подкрепа, предоставена на Telecom CLM, му е позволила да навлезе на нов пазар. Въпреки това то твърди, че улесняването на навлизането на пазара не може да се счита за държавна помощ, ако този пазар е бил нерентабилен. ([22])

3.3. **Съвместимост на мярката с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г.**

(55) Кралство Испания оспорва анализа на Комисията в решението за откриване на процедурата, като твърди, че Комисията е анализирала съвместимостта на мярката към момента на възлагане на обществената поръчка на Telecom CLM. Кралство Испания предполага, че за да се оцени въздействието на проекта върху конкуренцията, правилният момент за анализа би бил началото на експлоатацията на разгърнатата основна широколентова мрежа през септември 2012 г., т.е. след въвеждането от JCCM и Telecom CLM на промените, разпоредени от CMT.

3.3.1. *Консултации със заинтересованите страни*

(56) Що се отнася до консултациите със заинтересованите страни, Кралство Испания твърди, че JCCM е провело задълбочени консултации с всички страни, засегнати от мярката, в съответствие с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. То посочва, че в Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., за разлика от Насоките за широколентовите мрежи от 2013 г. ([23]), не се изисква обществена консултация със заинтересованите страни, а по-скоро „задълбочени консултации“ със заинтересованите страни. Според Кралство Испания JCCM е провело многобройни двустранни консултации с всички оператори, които по това време са разгръщали широколентови услуги в областта. Съобщава се, че първите контакти са осъществени между май и октомври 2009 г. Съответните оператори са били известни на JCCM поради законовото изискване към операторите на широколентови услуги да представят ежегодно териториални планове за разполагане. Кралство Испания счита, че подходът, възприет от JCCM, е бил приет от Комисията в други случаи като задълбочени консултации по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г.

(57) Във връзка с липсата на консултации с жалбоподателя Кралство Испания посочва, че жалбоподателят не е бил регистриран като оператор на широколентов достъп в CMT. Като се позовава на изявления, за които се твърди, че са направени от законния представител на жалбоподателя по време на среща с JCCM през май 2016 г., Кралство Испания предполага, че жалбоподателят никога не е предоставял широколентови услуги в миналото и няма интерес да го прави в бъдеще.

3.3.2. *Картографиране на целевите райони*

(58) С оглед на съмненията на Комисията относно категоризирането на 461 целеви района от страна на JCCM като „бели“ по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., които се основават на констатациите на CMT в решението ѝ от 23 юни 2011 г., Кралство Испания потвърждава отново, че всички 461 целеви района са „бели“ по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. Кралство Испания обяснява различната оценка на CMT с факта, че CMT е извършила картографирането само на общинско равнище и е категоризирала като „сиви“ целеви райони общините с широколентово покритие на 50 % от населението или повече. Вместо това JCCM анализира целевите райони на проекта на по-детайлно ниво, като разделя общините в областта на множество райони и на тази основа определя „белите“ целеви райони.

([22]) В рамките на предварителното разследване Кралство Испания твърди, че макар и JCCM да не е възложило проекта на Telecom CLM като услуга от общ икономически интерес (УОИИ), то може да предприеме мерки в съответствие с Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51) (Директива за универсалната услуга), за да осигури предоставянето на услуги, различни от тези, обхванати от концепцията за универсалната услуга, като например широколентови услуги (вж. съображение 11 от решението за откриване на процедурата). Комисията разгледа и отхвърли този аргумент в решението за откриване на процедурата (вж. съображение 20 от решението за откриване на процедурата). Кралство Испания не коментира този въпрос в коментарите си по решението за откриване на процедурата и вече не твърди, че проектът е бил възложен на Telecom CLM в съответствие с Директивата за универсалната услуга.

([23]) Съобщение на Комисията — „Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи“ (ОВ C 25, 26.1.2013 г., стр. 1) („Насоки за широколентовите мрежи от 2013 г.“).

3.3.3. *Процедура за подбор*

(59) В отговор на съмненията на Комисията дали тръжната процедура, проведена от JCCM, е била в съответствие с разпоредбите на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. относно прозрачността и икономически най-изгодната оферта, Кралство Испания оспорва, че „субективните“ критерии за възлагане (36/100) са произволни само защото не са били разпределени въз основа на математически формули. Кралство Испания се позовава на предишни решения на Комисията ([24]), в които смята, че подобни качествени критерии за възлагане не са приети за произволни, и счита, че „субективните“ критерии за възлагане, използвани от JCCM в тръжната процедура, са били в съответствие с правилата, установени в съдебната практика на Съда на ЕС ([25]). Освен това в тръжната документация JCCM посочва относителната тежест, която ще придаде на всеки от качествените критерии. Що се отнася до критиката на Комисията относно ниската тежест на ценовия критерий в рамките на критериите за възлагане (10/100), Кралство Испания посочва, че предполагаемият бенефициер е представил най-ниската ценова оферта от офертите, които не са били изключени от окончателната процедура за подбор на основание, че не отговарят на техническите изисквания за основната широколентова мрежа, и твърди, че Комисията е възприемала ниска тежест на ценовия критерий в други случаи ([26]). Освен това Кралство Испания отбелязва, че в решението си от 23 юни 2011 г. CMT не е установила никакви проблеми в това отношение и се позовава на предишни решения на Комисията, в които ниската тежест на ценовия критерий не е била счетена за проблематична. ([27])

3.3.4. *Технологичен неутралитет*

(60) Що се отнася до технологичния неутралитет на проекта, предмет на търга, Кралство Испания счита, че при разработването на мярката не е предпочетена конкретна технология или мрежова платформа. То се позовава на техническите спецификации в тръжната документация, за да подчертае, че JCCM не е изисквало от участниците в търга да внедрят конкретно технологично решение. По-скоро ги приканва да предложат решението, което смятат за най-подходящо за всяка териториална област. Кралство Испания твърди, че обявената обществена поръчка е позволявала всяко технологично решение, стига то да отговаря на техническите изисквания за мрежата. Като пример Кралство Испания посочва различните технологични решения и комбинации от технологии, предложени от двамата класирани участници в тръжната процедура.

(61) Кралство Испания обосновава позоваването в тръжната документация на възможността за повторно използване на съществуващата инфраструктура за DTT с необходимостта от спазване на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. Кралство Испания изтъква, че съгласно Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. органите следва да обмислят повторното използване на съществуващата инфраструктура, доколкото това е възможно. Кралство Испания подчертава, че възможността за повторно използване на съществуващата инфраструктура е била предложена на всички заинтересовани участници в търга и че всички получени оферти, с изключение на една, са съдържали предложения, разчитащи на тази съществуваща инфраструктура.

3.3.5. *Достъп до услуги на едро и клауза за възвръщане на предоставени средства*

(62) Що се отнася до съмненията на Комисията относно съвместимостта на условията за достъп до услуги на едро, предлагани от Telecom CLM, и липсата на договорен механизъм за възвръщане на предоставени средства, Кралство Испания ограничава коментарите си, като посочва, че тези въпроси са били решени до 29 юли 2011 г. В отговор на решението на CMT от 23 юни 2011 г. Telecom CLM намали значително цените си за достъп до услуги на едро за трети страни и в договора между JCCM и Telecom CLM беше въведена клауза за възвръщане на предоставени средства.

([24]) Като например въпросното решение по дело Esedra/Комисия, T-169/00, ECLI:EU:T:2002:40.

([25]) Кралство Испания се позовава на дело Concordia Bus Finland, C-513/99, ECLI:EU:C:2002:495.

([26]) Кралство Испания обяснява в предварителното разследване, че причината за ниската тежест на ценовия критерий е, от една страна, че JCCM ще придобие мрежата и поради това се интересува от други качествени критерии, а от друга, че наличната помощ от 16 млн. евро се счита за недостатъчна за разгръщането на мрежата, поради което се очаква ценовият критерий да играе незначителна роля (като се очаква, че всички участници в търга ще се нуждаят от цялата сума от 16 млн. евро за разгръщането на мрежата) и че на този фон твърде голямото внимание към ценовия критерий би дало значително предимство на операторите със съществуваща инфраструктура в областта. Освен това Кралство Испания се позовава на дело N323/2009, вж. бележка под линия 27 по-долу.

([27]) Кралство Испания се позовава на Решение C(2009)10259 final на Комисията от 14 декември 2009 г. по дело N323/2009 (SA.28665), Широколентови мрежи в селските райони на Астурия, в което Комисията обявява за съвместима помощта, предоставена чрез тръжна процедура, в която ценовата ставка, заедно с финансовата жизнеспособност на проекта, е получила тежест от максимум 15 точки от общо 90. Решението е достъпно на адрес: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/231480/231480_1087482_29_1.pdf

3.3.6. *ОРГО*

(63) Кралство Испания също така счита, че възлагането на обществената поръчка, доколкото представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, попада в приложното поле на ОРГО и е съвместима с вътрешния пазар, като се имат предвид разпоредбите на този регламент. Кралство Испания твърди, че съгласно член 58 ОРГО се прилага с обратна сила за неправомерна индивидуална помощ и че на 1 юли 2014 г., датата на влизане в сила на ОРГО, са били изпълнени всички условия на член 52 от ОРГО, приложими към мерките за широколентов достъп.

3.3.7. Принцип на делото Deggendorf

(64) Кралство Испания твърди, че принципът, установен по делото *Deggendorf* ([28]), не може да се прилага при оценката на съвместимостта на мярка за помощ. Следователно фактът, че Telecom CLM не е възстановило помощта, обявена за несъвместима с вътрешния пазар с решението на Комисията по дело SA.27408 ([29]), следва да се счита за неотносим към оценката на съвместимостта на мярката.

4. **Мнения на заинтересованите страни**

(65) Комисията получи коментари относно решението за откриване на процедурата от една заинтересована страна — предполагаемия бенефициер на помощта, дружеството Telecom CLM.

4.1. **Общи бележки**

(66) Доводите на Telecom CLM до голяма степен се основават на същите точки като тези на Кралство Испания. Първо, Telecom CLM твърди, че същото не е получило никакво икономическо предимство. Второ, Telecom CLM счита, че мярката не е била селективна и не е засегнала търговията между държавите членки. На трето място, Telecom CLM твърди, че дори ако възлагането на обществената поръчка трябва да се счита за държавна помощ, то тя би била съвместима с вътрешния пазар съгласно член 106, параграф 2 от ДФЕС и Решение 2005/842/ЕО на Комисията (Решение за УОИИ от 2005 г.) ([30]), съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., както и съгласно ОРГО.

4.2. **Липса на помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС**

4.2.1. *Икономическо предимство*

(67) Telecom CLM твърди, че договорът, възложен на същото през август 2010 г. и подписан от Telecom CLM и JCCM през септември 2010 г., представлява акт на възлагане, с който JCCM възлага на Telecom CLM предоставянето на УОИИ. Въз основа на тази констатация Telecom CLM изтъква, че принципите, установени от Съда в неговото решение по делото *Altmark* ([31]), са били приложими към компенсацията, изплатена от JCCM на Telecom CLM като

([28]) Вж. бележка под линия 19 по-горе.
([29]) Вж. бележка под линия 16 по-горе.
([30]) Решение 2005/842/ЕО на Комисията от 28 ноември 2005 г. относно прилагането на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО за държавната помощ във вид на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 312, 29.11.2005 г., стр. 67) (Решение за УОИИ от 2005 г.).
([31]) Решение на Съда от 24 юли 2003 г., Altmark Trans GmbH и Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

възнаграждение за предоставянето на договорената УОИИ. Освен това Telecom CLM твърди, че всички четири условия ([32]), установени от Съда по делото *Altmark*, са били изпълнени, поради което възлагането на обществената поръчка не е представлявало икономическо предимство за Telecom CLM и следователно не е представлявало държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(68) При условията на евентуалност Telecom CLM твърди, че не е получило икономическо предимство, тъй като i) разположената широколентова инфраструктура е била придобита пряко от JCCM, ii) за избора на бенефициера е имало открита тръжна процедура, проведена в съответствие с приложимите правила, iii) финансовото състояние на Telecom CLM след възлагането на обществената поръчка не е било по-добро от това, което би било без възлагането на обществената поръчка, и iv) пазарът, до който Telecom CLM е получило по-лесен достъп, е бил нерентабилен. Накрая, Telecom CLM твърди, че дори и да е имало икономическо предимство, Комисията не го е установила.

4.2.2. *Селективност, нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки*

(69) Що се отнася до останалите изисквания на член 107, параграф 1 от ДФЕС, Telecom CLM оспорва, че възлагането на обществената поръчка е било селективно, че нарушава или заплашва да наруши конкуренцията и че засяга търговията между държавите членки, тъй като Комисията не е успяла да докаже или обясни по подходящ начин защо тези условия са изпълнени.

4.3. **Съвместимост на предполагаемата помощ**

(70) Telecom CLM е на мнение, че предполагаемата помощ е била съвместима с вътрешния пазар.

4.3.1. *Член 106, параграф 2 от ДФЕС и решението за УОИИ от 2005 г.*

(71) Telecom CLM твърди, че дори ако Комисията счете, че възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM не е отговаряло на всичките четири условия по делото *Altmark*, то е било съвместимо с вътрешния пазар съгласно член 106, параграф 2 от ДФЕС и Решението за УОИИ от 2005 г. Telecom CLM твърди, че JCCM му е възложило предоставянето на УОИИ с подписването на договора през септември 2010 г. и че компенсацията в размер на 15,85 млн. евро, изплатена на Telecom CLM, не надвишава разходите, направени от Telecom CLM за изпълнение на задълженията за обществена услуга, поети с договора. Според Telecom CLM възлагането на обществената поръчка попада в обхвата на Решението за УОИИ от 2005 г., тъй като средният годишен оборот на Telecom CLM преди облагане с данъци през двете години, предхождащи възлагането на обществената поръчка, е бил под прага от 100 млн. евро, а размерът на компенсацията, получена от Telecom CLM, е бил под прага от 30 млн. евро, определен в Решението за УОИИ от 2005 г.

4.3.2. *Член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г.*

(72) Коментарите на Telecom CLM относно съвместимостта на възлагането на обществената поръчка с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. до голяма степен възпроизвеждат аргументите, представени от Кралство Испания в отговора му на решението за откриване на процедурата.

([32]) Четирите условия от решението по делото Altmark са:
предприятието получател трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за извършване на обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени;
параметрите, въз основа на които е изчислена компенсацията, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин, за да се избегне предоставянето на икономическо предимство, което може да облагодетелства предприятието получател пред конкурентни предприятия;
компенсацията не може да надхвърля необходимото за пълно или частично покриване на разходите, възникнали при изпълнение на задължението за извършване на обществена услуга, като се отчитат съответните постъпления и разумна печалба; и
когато в конкретен случай изборът на предприятието, което да бъде натоварено да изпълнява задължения за обществена услуга, не е направен в рамките на процедура по възлагане на обществена поръчка, която създава условия за избор на кандидата, способен да предостави тези услуги при най-ниски разходи за съответната общност, равнището на необходимата компенсация трябва да бъде определено въз основа на анализ на разходите, които едно типично предприятие, добре управлявано и осигурено с необходимите транспортни средства, за да може да изпълни необходимите изисквания на обществената услуга, би направило, за да изпълни тези задължения, като се отчитат съответните приходи и разумна печалба за изпълнение на задълженията.

(73) Коментарите на Telecom CLM относно картографирането на целевите райони от страна на JCCM и консултациите със заинтересованите страни са по същество идентични с коментарите на Кралство Испания, обобщени в раздели 3.3.1 и 3.3.2 по-горе.

(74) По отношение на откритата процедура за възлагане на обществена поръчка, проведена от JCCM, Telecom CLM твърди, че използването на *качествени* критерии за възлагане от страна на JCCM е било в съответствие с правилата за възлагане на обществени поръчки и по-специално с Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([33]), както и с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. Telecom CLM твърди, че Комисията тълкува неправилно понятието *икономически най-изгодна оферта*, като го отъждествява със значението на *най-ниска цена*. Всички по-нататъшни аргументи в това отношение са по същество идентични с аргументите на Кралство Испания, обобщени в раздел 3.3.3 по-горе.

(75) Коментарите на Telecom CLM относно технологичния неутралитет на търга, задължението за достъп до услуги на едро и клаузата за възвръщане на предоставени средства също са по същество идентични с тези на Кралство Испания, обобщени в раздели 3.3.4 и 3.3.5 по-горе.

4.3.3. *ОРГО*

(76) Освен това Telecom CLM твърди, че мярката подлежи на прилагане с обратна сила на ОРГО и че всички изисквания на ОРГО са били изпълнени към датата на влизане в сила на ОРГО на 1 юли 2014 г. Telecom CLM счита, че прилагането на ОРГО по отношение на Telecom CLM не е било изключено поради неизвършеното възстановяване на неправомерната помощ, предоставена му по дело SA.27408 ([34]). В това отношение Telecom CLM твърди, че член 1, параграф 4, буква а) от ОРГО се прилага само за схеми за помощ, докато мярката е била индивидуална мярка. Освен това към 1 юли 2014 г., момента на влизане в сила на ОРГО и следователно към момента на прилагането му към мярката, нареждане за възстановяване на неправомерна държавна помощ по дело SA.27408 все още не е съществувало, тъй като окончателното решение с нареждане за възстановяване по дело SA.27408 е прието едва на 1 октомври 2014 г.

4.3.4. *Принцип на съдебната практика Deggendorf*

(77) Дружеството Telecom CLM твърди, че помощта, която е получило по дело SA.27408, и нейното невъзстановяване нямат отношение към съвместимостта на мярката. Telecom CLM също така счита, че възстановяването на неправомерната помощ, получена по дело SA.27408, вече не е необходимо, тъй като Telecom CLM е прехвърлило цялото притежавано от него оборудване за излъчване на DTT на JCCM до май 2013 г.

5. **Оценка на мярката**

5.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС**

(78) В съответствие с член 107, параграф 1 от ДФЕС „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

(79) Следователно дадена мярка се счита за държавна помощ, ако едновременно са изпълнени следните условия: i) бенефициерът на мярката трябва да бъде „предприятие“, ii) мярката трябва да бъде предоставена чрез държавни ресурси и да може да бъде приписана на държавата, iii) мярката трябва да предоставя икономическо предимство на предприятието, iv) икономическото предимство трябва да бъде селективно, v) и мярката има ефект върху търговията и конкуренцията.

5.1.1. *Предприятие*

(80) По смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС предприятията са субекти, извършващи стопанска дейност, независимо от правния им статут и начина им на финансиране ([35]).

([33]) Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

([34]) Вж. бележка под линия 16 по-горе.

([35]) Решение на Съда от 10 януари 2006 г., Cassa di Risparmio di Firenze и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, т. 107.

(81) Прекият бенефициер на мярката е Telecom CLM.

(82) На 17 август 2010 г. на Telecom CLM е възложен договор за изграждане и експлоатация на основна широколентова мрежа в необслужвани селски райони на общини в областта Кастилия-Ла Манча на стойност 15,85 млн. евро. Telecom CLM е трябвало да разработи и изгради инфраструктурата на основна широколентова мрежа за JCCM и е получило правото да експлоатира тази мрежа първоначално за пет години. По-късно това право на експлоатация на мрежата е удължено два пъти с по една година до септември 2019 г.

(83) Telecom CLM използва пряко инфраструктурата, за да предоставя услуги на едро на търсещите достъп и широколентови услуги на дребно, включително интернет телефония/voice over IP, на крайни потребители в целевите райони. Това представлява икономическа дейност. Следователно Telecom CLM се счита за предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

5.1.2. *Държавни ресурси и приписване на отговорност на държавата*

(84) Държавните ресурси включват всички ресурси на публичния сектор ([36]), в това число ресурсите на вътрешнодържавните субекти (децентрализирани, обединени на федеративни начала, регионални или други) ([37]), а при определени обстоятелства, и ресурсите на частни организации. В случаите, когато публичен орган предоставя предимство на бенефициер, мярката се приписва на държавата, дори ако въпросният орган се ползва с правна независимост от други публични органи.

(85) В разглеждания случай мярката е била финансирана поравно от испанското национално правителство и от JCCM, вътрешнодържавна структура и публичен орган на областно равнище, и е била предоставена чрез търг, организиран от JCCM. Поради това Комисията стига до заключението, че мярката е била предоставена чрез държавни ресурси и може да се припише на Кралство Испания.

5.1.3. *Икономическо предимство*

(86) Предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС е всяка икономическа изгода, която дадено предприятие не би получило при нормални пазарни условия, т.е. при отсъствие на държавна намеса ([38]).

5.1.3.1. Не е налице възлагане за предоставяне на УОИИ на Telecom CLM

(87) Съгласно съдебната практика по делото *Altmark* ([39]) държавното финансиране за предоставяне на УОИИ по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС не представлява предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако са изпълнени четири основни условия ([40]).

(88) Четирите условия по делото Altmark са:

1) предприятието получател трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за извършване на обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени;

2) параметрите, въз основа на които е изчислена компенсацията, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин, за да се избегне предоставянето на икономическо предимство, което може да облагодетелства предприятието получател пред конкурентни предприятия;

3) компенсацията не може да надхвърля необходимото за пълно или частично покриване на разходите, възникнали при изпълнение на задължението за извършване на обществена услуга, като се отчитат съответните постъпления и разумна печалба; и

4) когато в конкретен случай изборът на предприятието, което да бъде натоварено да изпълнява задължения за обществена услуга, не е направен в рамките на процедура по възлагане на обществена поръчка, която създава условия за избор на кандидата, способен да предостави тези услуги при най-ниски разходи за съответната общност, равнището на необходимата компенсация трябва да бъде определено въз основа на анализ на разходите, които едно типично предприятие, добре управлявано и оборудвано, за да може да изпълни необходимите изисквания на обществената услуга, би направило, за да изпълни тези задължения, като се отчитат съответните приходи и разумна печалба за изпълнение на задълженията.

([36]) Решение на Първоинстанционния съд от 12 декември 1996 г., Air France/Комисия, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, т. 56.
([37]) Решение на Първоинстанционния съд от 6 март 2002 г., Territorio Histórico de Álava и др./Комисия, съединени дела T-92/00 и 103/00, ECLI:EU:T:2002:61, т. 57.
([38]) Решение на Съда от 29 април 1999 г., Испания/Комисия, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, т. 41.
([39]) Вж. бележка под линия 31 по-горе.
([40]) Вж. бележка под линия 32 по-горе.

(89) Първото условие изисква бенефициерът на държавен механизъм за финансиране на УОИИ да е бил официално натоварен с предоставянето и изпълнението на УОИИ, чиито задължения трябва да са били ясно определени.

(90) Кралство Испания обаче не счита, че е предоставена УОИИ (вж. раздел 3.2 по-горе). Telecom CLM твърди, че сключеният с него договор представлява акт на възлагане, с който JCCM възлага на Telecom CLM предоставянето на УОИИ (вж. съображение 67 по-горе).

(91) Наличието на акт за възлагане съгласно първото условие по делото *Altmark*, посочено по-горе, изисква задачата за обществена услуга да бъде възложена чрез акт, който може да бъде под формата на договор. Въпреки това в този акт трябва да се посочат, наред с други неща, поне параметрите за изчисляване, контрол и преглед на компенсацията, както и мерките за избягване и възстановяване на евентуална прекомерна компенсация ([41]).

(92) Договорът между JCCM и Telecom CLM не е съдържал клауза за възвръщане на предоставени средства и следователно не е имало механизми за избягване и възстановяване на евентуална прекомерна компенсация. Механизмът за възвръщане на предоставени средства е включен в договора едва през юли 2011 г. в отговор на намесата на СМТ, т.е. почти една година след възлагането и подписването на договора съответно през август и септември 2010 г.

(93) Освен това договорът, възложен на Telecom CLM, не се отнася до възлагането на УОИИ или на други задължения за предоставяне на обществени услуги на Telecom CLM, нито пък определя параметрите за изчисляване, контрол и преглед на компенсацията, която трябва да бъде изплатена на Telecom CLM за предоставянето на УОИИ. Това също така показва, че при възлагането на обществената поръчка JCCM не е възнамерявало да възлага УОИИ или други задължения за обществени услуги на Telecom CLM. Следователно не може да се счита, че JCCM е възложило на Telecom CLM изпълнението на задължения за обществена услуга при възлагането и подписването на договора, предмет на търга.

(94) Поради кумулативния характер на четирите критерия по делото Altmark, ако някой от тези критерии не е изпълнен, компенсацията ще се счита за предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Тъй като в настоящия случай не е изпълнен поне един от четирите критерия по делото Altmark, Комисията стига до заключението, че аргументът, че JCCM е възложило предоставянето на УОИИ на Telecom CLM чрез договора за обществена поръчка, трябва да бъде отхвърлен.

5.1.3.2. Възлагането на обществената поръчка като икономическо предимство

(95) JCCM възлага на Telecom CLM обществена поръчка за изграждане на основна широколентова мрежа, която да бъде придобита пряко от JCCM, и за нейната експлоатация на собствен икономически риск на Telecom CLM за срок от пет години с възможност за удължаване на този срок с още две години. На Telecom CLM са отпуснати 15,85 млн. евро, изплатени на пет вноски между 20 април 2012 г. и 26 ноември 2012 г., след приключване на изграждането на основната широколентова инфраструктура.

(96) Следователно в допълнение към сумата, отпусната за разгръщането на основната широколентова мрежа, която е била придобита от JCCM, Telecom CLM е придобило правото да експлоатира мрежата в продължение на най-малко пет години и по този начин е имало правото да се възползва от икономическите изгоди от експлоатацията на тази мрежа както за предоставяне на услуги на едро, така и на услуги на дребно.

(97) Комисията счита, че въз основа на фактурите, издадени от Telecom CLM на JCCM в процеса на разгръщане на основната широколентова мрежа, с оглед на проучванията на разходите за разгръщане на основната широколентова мрежа в целевите райони, извършени от JCCM (вж. съображение 13 по-горе), и с оглед на становищата на Кралство Испания и Telecom CLM, цената от 15,85 млн. евро, за която е възложена обществената поръчка, по принцип покрива разходите за изграждане на основната широколентова мрежа. Въпреки това Telecom CLM не само разгръща мрежата, но може и да се възползва от икономическите изгоди от основната широколентова мрежа, т.е. от търговското предоставяне на услуги за достъп на едро на електронни съобщителни оператори, както и на основни широколентови услуги на дребно за крайни потребители, включително услуги за интернет телефония/voice over IP, в продължение на най-малко пет години.

([41]) Вж. Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз за държавна помощ към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 4), параграф 52.

(98) Операторите, които използват подпомогната инфраструктура за предоставяне на услуги на крайни потребители, получават предимство, ако използването на инфраструктурата им осигурява икономическа изгода, която не биха получили при нормални пазарни условия. ([42]) В случая с широколентовата инфраструктура е налице предимство за операторите, които използват публично финансираната инфраструктура, за да предоставят услуги на крайните потребители, ако сумата, която плащат за правото да използват инфраструктурата, е по-малка от тази, която биха платили за сравнима инфраструктура при нормални пазарни условия ([43]).

(99) С възлагането на обществената поръчка Telecom CLM разгръща мрежата за сметка на JCCM и придобива правото да управлява и експлоатира основната широколентова мрежа на JCCM в продължение на най-малко пет години без възнаграждение. При нормални пазарни условия операторите/собствениците на широколентова инфраструктура получават приходи, като предоставят мрежата си на други оператори или като предоставят услуги на дребно на крайните потребители. Освен това лицата, търсещи достъп, плащат на операторите/собствениците на широколентовата инфраструктура по цени за достъп на едро за правото да използват тази мрежа. Следователно JCCM е можело да получи приходи, като предостави разгърнатата мрежа на търсещите достъп и предостави услуги на крайните потребители. Такъв е случаят и с дружеството Telecom CLM, което продава широколентови услуги на дребно на крайни потребители, включително интернет телефония/voice over IP, и услуги на едро на трети страни за собствена икономическа изгода.

(100) Кралство Испания и Telecom CLM твърдят, че Telecom CLM не е получило икономическо предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тъй като JCCM е придобило пряко инфраструктурата, която трябва да бъде изградена от Telecom CLM, откритата тръжна процедура е гарантирала, че размерът на средствата, предоставени на Telecom CLM, е бил ограничен до необходимия минимум, финансовото състояние на Telecom CLM не е било по-добро след възлагането на обществената поръчка, отколкото преди това, и основната широколентова мрежа, управлявана от Telecom CLM, е била нерентабилна (вж. съображения 51—54 и 68 по-горе).

(101) Както е описано по-горе (вж. съображения 95—99), въпреки че разгърнатата нова основна широколентова мрежа е придобита пряко от JCCM, а не от Telecom CLM, на Telecom CLM е предоставено изключителното право на експлоатация за срок от пет години, поради което Telecom CLM е получило икономическо предимство поради възложената обществена поръчка.

(102) Що се отнася до твърдението, че основната широколентова мрежа, експлоатирана от Telecom CLM през периода от пет плюс две години, е била нерентабилна, Кралство Испания и Telecom CLM не подкрепиха това твърдение с доказателства. Във всеки случай този аргумент е без значение за определяне на наличието на икономическо предимство за Telecom CLM към момента на възлагане на обществената поръчка. Решаващият елемент е дали публичните органи са действали така, както в аналогична ситуация би постъпил оператор в условията на пазарна икономика. Въпреки това оператор в пазарна икономика, намиращ се в подобна ситуация като JCCM, не би предоставил на оператора на все още неизградената основна широколентова мрежа правото да експлоатира тази инфраструктура в продължение на пет плюс две години за собствена икономическа изгода без възнаграждение на равнището на пазарната цена. Оператор в пазарна икономика, намиращ се в ситуация, подобна на тази на JCCM, би се опитал да извлече максимална икономическа изгода за себе си. Кралство Испания обаче не е представило никакви доказателства, че пазарен оператор би предоставил правото да експлоатира широколентовата инфраструктура без никакво възнаграждение. Напротив, наличната документация показва, че по силата на възложената обществена поръчка Telecom CLM може да експлоатира инфраструктурата и да предоставя услугите си, включително интернет телефония/voice over IP, срещу заплащане на търсещите достъп на едро и крайните потребители на свой собствен икономически риск и за своя собствена икономическа изгода, без да заплаща възнаграждение на JCCM, собственика, на равнището на пазарната цена.

(103) Освен това Комисията отбелязва, че конкурентна, прозрачна, недискриминационна и безусловна тръжна процедура би могла да премахне помощта при определени условия в случай на концесия за експлоатация на инфраструктурата, наред с другото, ако правото е отстъпено на положителна цена. Въпреки това търгът не отменя наличието на икономическо предимство за Telecom CLM, тъй като в този търг не е имало положителна цена за експлоатацията на инфраструктурата, която да бъде платена от бенефициера на собственика на инфраструктурата. Възложената обществена поръчка дава възможност на Telecom CLM да извършва търговска дейност, т.е. да управлява и експлоатира инфраструктурата за собствена икономическа изгода в продължение на пет плюс две години, при условия, които иначе не са достъпни на пазара.

([42]) Вж. Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ C 262., 19.7.2016 г. стр. 1) (Известие относно понятието за държавна помощ), параграф 223.

([43]) Вж. Известие относно понятието за държавна помощ, посочено в бележка под линия 42, т. 223.

(104) Накрая, що се отнася до финансовото състояние на бенефициера след мярката и до хипотетичното му финансово състояние, ако мярката не е била предприета, Комисията счита, че отчитането на този общ принцип не променя резултата от анализа на наличието на икономическо предимство за Telecom CLM. Кралство Испания и Telecom CLM твърдят, че компенсацията, изплатена на Telecom CLM, не е надвишила разходите му и че следователно Telecom CLM не се е облагодетелствало от по-добро финансово състояние след сключването на договора през септември 2010 г. В това становище обаче не се отчита, че на Telecom CLM е било предоставено и правото да управлява и експлоатира основната широколентова инфраструктура за собствена икономическа изгода за срок от пет плюс две години и без да заплаща възнаграждение на JCCM, собственика, на равнището на пазарната цена.

(105) Поради това Комисията стига до заключението, че чрез възлагането на обществената поръчка JCCM е предоставило на Telecom CLM предимство, което не би било налично при нормални пазарни условия.

5.1.4. *Селективност*

(106) Държавната мярка попада в обхвата на член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако поставя в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“. Мярката облагодетелства Telecom CLM като единствен получател.

(107) Мярката е насочена към едно-единствено предприятие, работещо в сектора на електронните съобщения, като изключва всички останали предприятия, работещи в този сектор. Освен това мярката е ограничена до използването от операторите на основни широколентови мрежи и не се отнася до експлоатацията на обща инфраструктура, която би била достъпна за всички на недискриминационна основа.

(108) Като се има предвид, че настоящият случай се отнася до мярка за индивидуална помощ, определянето на икономическото предимство (вж. съображения 95—105) по принцип е достатъчно, за да подкрепи презумпцията, че мярката е селективна ([44]). При всички случаи не изглежда други предприятия от същия или от други сектори, намиращи се в съпоставимо фактическо и правно положение, да се ползват от същото предимство.

(109) Поради това Комисията счита, че мярката е селективна.

5.1.5. *Засягане на търговията и конкуренцията*

(110) Публичната подкрепа за предприятия представлява държавна помощ съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС само ако „нарушава или заплашва да наруши конкуренцията“ и само доколкото „засяга търговията между държавите членки“. Според съдебната практика на съдилищата на Съюза понятието „засягане на търговията между държави членки“ е свързано с понятието „нарушаване на конкуренцията“ и двете често са неразривно свързани. В тази връзка Първоинстанционният съд е постановил, че „[п]о-специално когато държавна финансова помощ укрепва позицията на предприятие спрямо тази на други конкурентни предприятия в рамките на вътреобщностната търговия, последната трябва да се счита за засегната от помощта“ ([45]).

(111) Секторът на широколентовите услуги в Испания има достъп до значително частно финансиране за разработването и експлоатацията на основни широколентови мрежи в цялата държава. Следователно не е изключено засягане на търговията и нарушаване на конкуренцията.

(112) Разработването и експлоатацията на инфраструктура за основни широколентови мрежи представлява услуга в либерализиран сектор, в който обикновено има или може да има конкуренция. Дружеството Telecom CLM работи в този сектор и е получило финансово предимство от JCCM, което може да подобри конкурентната му позиция в сравнение с други предприятия, действащи в този сектор.

([44]) Вж. Решение на Съда от 4 юни 2015 г., Комисия/MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, т. 60; решение на Съда от 30 юни 2016 г., Белгия/Комисия, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, т. 49; решение от 13 декември 2017 г., Гърция/Комисия, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, т. 79.

([45]) Решение на Първоинстанционния съд от 4 април 2001 г., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Комисия, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, т. 41.

(113) Намесата на JCCM в разработването и експлоатацията на основна широколентова мрежа в 461 селски и необслужвани райони на общини в областта е променила съществуващите пазарни условия. Благодарение на мярката физическите лица и предприятията, установени в тези райони, биха могли да изберат да се абонират за основните широколентови услуги, предоставяни от Telecom CLM, включително за интернет телефония/voice over IP, вместо за други, евентуално по-скъпи алтернативни пазарни решения, като например сателитни връзки.

(114) Предприятията, които развиват и експлоатират инфраструктура за основни широколентови мрежи и предоставят широколентови услуги на дребно, могат да се конкурират във вътресъюзната търговия, тъй като много от тях развиват дейност в повече от една държава членка. Пазарите на електронни съобщителни услуги (включително пазарите на едро и на дребно на широколентови услуги) са отворени за конкуренция между операторите и доставчиците на услуги. Поради това други предприятия, действащи на тези пазари и в повече от една държава членка, могат да се считат за засегнати от финансовото предимство за Telecom CLM.

(115) Поради това Комисията стига до заключението, че мярката е могла да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки.

5.1.6. *Заключение*

(116) Комисията стига до заключението, че мярката представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

5.2. **Законосъобразност на помощта**

(117) Кралство Испания не е уведомило Комисията за мярката в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС (вж. съображение 30 по-горе). Поради това Комисията стига до заключението, че помощта е била неправомерна.

5.3. **Съвместимост на помощта**

(118) Комисията оцени съвместимостта на помощта в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и въз основа на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., а не в съответствие с член 106, параграф 2 от ДФЕС или в съответствие с ОРГО ([46]).

(119) Член 106, параграф 2 от ДФЕС предоставя правното основание за оценка на съвместимостта на държавната помощ за УОИИ. В него се посочва, че предприятията, на които е възложено управлението на УОИИ или които имат характер на монополно предприятие, генериращо приходи, се подчиняват на правилата за конкуренция. Комисията обаче стигна до заключението, че на Telecom CLM не е била възложена УОИИ, когато JCCM му е възложило обществената поръчка през август 2010 г. Освен това Комисията установи, че при възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM не са били възложени други задължения за предоставяне на обществени услуги и че договорът не е включвал нито компенсационен механизъм, нито параметри за изчисляване, мониторинг и преглед на компенсацията (вж. съображения 87—94 по-горе).

(120) Съгласно член 58, параграф 1 от ОРГО ([47]) ОРГО се прилага за индивидуални помощи, предоставени преди неговото влизане в сила, ако помощите изпълняват всички условия, определени в ОРГО, с изключение на член 9. Съгласно действащия към момента член 52, параграф 1 от ОРГО инвестиционната помощ за разработване на широколентови мрежи е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от ДФЕС и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от ДФЕС, ако са изпълнени условията, определени в член 52 и глава I от ОРГО. Съгласно член 52, параграф 2 от ОРГО допустими са само инвестиционните разходи. Дружеството Telecom CLM обаче не е станало собственик на разгърнатата основна широколентова мрежа (вж. съображение 10 по-горе), поради което Комисията счита, че Telecom CLM не е имало никакви инвестиционни разходи. Освен това член 52, параграф 3 от ОРГО изисква провеждането на открита обществена консултация, за да се провери дали целевите райони наистина са „бели“ райони за основен широколентов достъп. Тъй като JCCM е провело само двустранни консултации с всички оператори на широколентови услуги, за които му е било известно, че са действащи в областта (вж. съображение 12 по-горе), това изискване на ОРГО също не е било изпълнено. Следователно мярката не попада в обхвата на ОРГО.

([46]) Вж. бележка под линия 21 по-горе.
([47]) Вж. бележка под линия 21 по-горе.

(121) Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС за съвместими с вътрешния пазар могат да се приемат „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“. Освен това Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. ([48]) са стандартът за оценка на държавната помощ за разполагане на основни широколентови мрежи, предоставена между 1 октомври 2009 г. и 26 януари 2013 г.

(122) За да бъде обявена за съвместима, трябва да бъдат изпълнени две условия: i) първо, помощта трябва да има за цел да улесни развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, и ii) второ, помощта не трябва да засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес ([49]).

(123) В рамките на първото условие Комисията проучва:

а) стопанската дейност, която се улеснява от помощта;

б) стимулиращия ефект на помощта в посока промяна на поведението на съответните предприятия по такъв начин, че да извършват допълнителна дейност, която не биха извършвали без помощта или биха я извършвали, но по ограничен или различен начин и на различно място;

в) съществуването на нарушение на разпоредба на правото на Съюза по отношение на помощта.

(124) В рамките на второто условие Комисията оценява благоприятните последствия от помощта за развитието на дейностите, които тя възнамерява да подкрепи, и неблагоприятните последствия, които мярката може да има върху вътрешния пазар по отношение на нарушаването на конкуренцията, както и неблагоприятните последствия върху търговията, които мярката причинява. В тази връзка Комисията оценява:

а) благоприятните последствия от помощта;

б) дали помощта е необходима и предназначена за ситуация, в която може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, например чрез отстраняването на неефективност на пазара или справяне със значителни проблеми на равенството;

в) дали помощта е подходящ инструмент на политиките за осъществяване на целта;

г) дали помощта е пропорционална или ограничена до необходимия минимум, за да се постигне целта ѝ, и стимулира допълнителни инвестиции или дейности в засегнатия район;

д) неблагоприятните последствия на помощта върху конкуренцията и търговията между държавите членки.

(125) Като последна стъпка Комисията балансира установените неблагоприятни последствия от помощта върху вътрешния пазар с нейните благоприятни въздействия за подкрепените стопански дейности.

Първо условие

5.3.1. *Улеснение за развитието на стопанска дейност*

(126) Мярката подпомага развитието на стопанските дейности по разгръщане, експлоатация на основна широколентова мрежа и предоставяне на широколентови услуги на дребно в районите на общините в областта Кастилия-Ла Манча, където не е имало широколентов достъп и където разгръщането на широколентова мрежа не е било нито очаквано, нито планирано (вж. съображение 12 по-горе). Мярката изрично предвижда бенефициерът също така да предоставя широколентови услуги на крайните потребители на дребно (вж. съображение 10 по-горе) и да осигури на крайните потребители в такива райони достъп до широколентови услуги със скорост най-малко 2 Mbps за изтегляне и 512 Kbps за качване (вж. съображение 17 по-горе). От бенефициера се изисква също така да предлага интернет телефония/voice over IP и да осигури точка на междусистемно свързване на мрежата, в която трети оператори да получат достъп на едро до мрежата (вж. съображение 18 по-горе). Следователно мярката е насочена към пазарна ситуация, която е възпрепятствала потребителите и предприятията в целевите райони да имат достъп до електронни съобщителни услуги, като по този начин е повишила икономическата конкурентоспособност на целевите райони.

([48]) Вж. бележка под линия 6 по-горе.

([49]) Решение на Съда от 22 септември 2020 г., Австрия/Комисия, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, т. 19.

(127) Комисията признава, че като е подкрепила наличието на основна широколентова мрежа и услуги в тези целеви райони и като е наложила на бенефициера задължението да осигури i) предоставянето на широколентови услуги на крайните потребители със скорост най-малко 2 Mbps за изтегляне и 512 Kbps за качване, включително интернет телефония/voice over IP, ii) достъп на едро до основната широколентова мрежа чрез точка на междусистемно свързване, мярката е допринесла за развитието на тези стопански дейности.

5.3.2. *Стимулиращ ефект*

(128) Комисията проучи дали осигуряването на основна широколентова мрежа, в това число предоставянето на широколентови услуги на дребно, включително интернет телефония/voice over IP, на крайни потребители за период от пет години плюс две години би било осъществено в същия срок без държавна помощ ([50]).

(129) Пазарният анализ и консултациите с всички засегнати заинтересовани страни, проведени от JCCM преди началото на тръжната процедура, са показали, че в целевите райони няма съществуваща широколентова инфраструктура и че в тези райони не са планирани инвестиции за развитие на широколентов достъп през следващите три до четири години след консултациите (вж. съображение 12 по-горе). По този начин се гарантира, че мярката обхваща само районите на общините в областта Кастилия-Ла Манча, които не са имали широколентово покритие към момента на започване на експлоатацията на подкрепената основна широколентова мрежа през септември 2012 г. Следователно, ако мярката не е била приложена, крайните потребители в целевите райони е нямало да имат достъп до широколентови услуги на дребно, включително интернет телефония/voice over IP.

(130) Освен това Кралство Испания, както и бенефициерът твърдят, че експлоатацията на основната широколентова мрежа в целевите райони не е била рентабилна (вж. съображения 51 и 68 по-горе). Поради това Комисията счита, че експлоатацията на основната широколентова мрежа, в това число предоставянето на широколентови услуги на крайните потребители в целевите райони, включително интернет телефония/voice over IP, не би била осъществена в същите срокове без помощта и че следователно помощта е довела до промяна в инвестиционните решения на операторите, подали оферти, включително Telecom CLM.

(131) Поради това Комисията стига до заключението, че мярката е имала стимулиращ ефект.

5.3.3. *Спазване на други разпоредби на правото на Съюза*

(132) Ако мярката за държавна помощ, свързаните с нея условия или дейността, която финансира, водят до нарушение на съответните разпоредби или общи принципи на правото на Съюза, помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар.

(133) На Комисията не са известни никакви възможни нарушения на правото на Съюза, които биха попречили мярката да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар.

Второ условие

5.3.4. *Благоприятни последствия от помощта*

(134) Всички 461 целеви района по мярката представляват селски райони на общини в областта Кастилия-Ла Манча със средно население от само 35 жители. JCCM е предоставило помощ на Telecom CLM само за разгръщането и експлоатацията, които са били неразривно свързани поради факта, че оферираният договор е обхващал и двете дейности, без възможност за разделяне, на основна широколентова мрежа в тези райони, където крайните потребители все още не са имали достъп до широколентови услуги на дребно и където разполагането на широколентова мрежа не е било нито очаквано, нито планирано към момента на започване на експлоатацията на подпомаганата основна широколентова мрежа през септември 2012 г. (вж. съображение 12 по-горе). В тези райони мярката гарантира, че от началото на експлоатацията на мрежата през септември 2012 г. крайните потребители ще имат достъп до основни широколентови услуги със скорост на изтегляне най-малко 2 Mbps и качване 512 Kbps, включително до интернет телефония/voice over IP (вж. съображение 17 по-горе). Telecom CLM подобрява на два пъти производителността на мрежата, първо до поне 5 Mbps за изтегляне на 28 април 2014 г. и след това до поне 10 Mbps за изтегляне на 4 май 2018 г. (вж. съображение 29 по-горе).

([50]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 50.

(135) Още през 2010 г. широкият и на приемлива цена достъп до широколентови мрежи и услуги е от ключово значение за приноса на широколентовите технологии за растежа и иновациите във всички сектори на икономиката, както и за социалното и териториалното сближаване.

(136) По онова време Комисията последователно разграничава районите, в които няма широколентова инфраструктура или е малко вероятно такава да бъде изградена в близко бъдеще (бели райони), районите, в които има само един оператор на широколентова мрежа (сиви райони), и районите, в които има поне двама или повече доставчици на широколентова мрежа (черни райони) ([51]). Като политика Комисията винаги е смятала, че подкрепата за разгръщане на широколентови мрежи в селски и слабо обслужвани „бели“ райони е в съответствие със съществуващите политики на Съюза, тъй като насърчава териториалното, социалното и икономическото сближаване и преодолява неефективността на пазара ([52]).

(137) Като осигуряват финансова подкрепа за предоставяне на широколентови услуги в райони, в които няма широколентов достъп и в които частните инвеститори не планират да въведат такава инфраструктура в близко бъдеще, което обикновено се разбира като период от три години ([53]), държавите членки преследват истински цели за сближаване и икономическо развитие. По този начин намесата на Кралство Испания е в съответствие с общия интерес.

(138) Освен това в своята стратегия „Европа 2020“ ([54]) Комисията представи през март 2010 г. водещата си инициатива „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, чиято цел е „да бъдат постигнати устойчиви икономически и социални ползи от единен цифров пазар, който се основава на бърз и свръхбърз интернет и оперативно съвместими приложения, широколентов достъп до интернет за всички до 2013 г., достъп до по-високоскоростен интернет (от най-малко 30 Mbps) до 2020 г. и ползването на поне 50 % от европейските домакинства на интернет връзка от над 100 Mbps“ ([55]) (подчертаването е добавено). Тази цел беше подкрепена от ангажимента на Комисията „за насърчаване на интернет достъпа и използването на интернет от всички европейски граждани, и по-специално чрез действия за насърчаване на цифровата грамотност и достъпност“ ([56]).

(139) По този начин помощта, предоставена от JCCM, насърчава и преследва териториалното, социалното и икономическото сближаване. Освен това тя допринася за постигането на целта на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа за осигуряване на широколентов достъп за всички до 2013 г.

(140) Поради това Комисията заключава, че помощта е имала благоприятни последствия в целевите райони.

5.3.5. *Необходимост от помощта: липса на пазарна реализация поради неефективност на пазара*

(141) Държавната помощ може да се счита за необходима, когато може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не може да постигне сам. Мерките за държавна помощ може при определени условия да коригират неефективността на пазара, като по този начин подобряват ефективното функциониране на пазарите и засилват конкурентоспособността.

(142) Неефективност на пазара съществува, ако пазарите, оставени сами и без държавна намеса, не успяват да доведат до ефикасни резултати за обществото. Това може да се случи, например, когато определени инвестиции не са предприети, въпреки че икономическата полза за обществото надвишава разходите.

(143) Целевите райони на мярката са райони на общини в областта Кастилия-Ла Манча, където крайните потребители нямат достъп до основни широколентови услуги и където изграждането на широколентова мрежа не е било нито очаквано, нито планирано към момента на започване на експлоатацията на подпомаганата основна широколентова мрежа през септември 2012 г. (вж. съображение 12 по-горе).

(144) В това отношение JCCM осигурява наличието на основна широколентова мрежа и на широколентови услуги на дребно в целевите райони, включително интернет телефония, които не биха били предоставени без подкрепа по мярката. Постижимите приходи от експлоатацията на мрежата и предоставянето на услуги на дребно, включително интернет телефония, са били много по-ограничени в целевите райони на мярката, отколкото в други части на Испания, поради много малкия брой на населението в целевите райони на мярката — средно само 35 жители и общо 16 000 жители. Тъй като максималният бюджет, с който разполага проектът, е 16 млн. евро, 461 целеви района са разделени на 311 задължителни района с покритие и 150 допълнителни незадължителни района (вж. съображение 13 по-горе).

([51]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграфи 37 и 40.
([52]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 41.
([53]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 42.
([54]) Съобщение на Комисията — „Европа 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, 3.3.2010 г., COM(2010) 2020 final (съобщението „Европа 2020“).
([55]) Съобщението „Европа 2020“, стр. 14.
([56]) Пак там.

(145) Като се има предвид, че през 2010 г. крайните потребители в целевите райони на мярката не са имали никакъв широколентов достъп, мярката е допринесла за постигането на целта за широколентов достъп за всички до 2013 г. Това е необходимо, за да се реализира единният цифров пазар и да се гарантира, че всички жители могат да участват в него и да се възползват от него. Освен това, както е посочено в съображение 136 по-горе, Комисията счита, че подкрепата за разгръщане на широколентови мрежи в селските и слабо обслужваните „бели“ райони насърчава териториалното, социалното и икономическото сближаване и е насочена към преодоляване на неефективността на пазара.

(146) Що се отнася до заключението на JCCM, че всички 461 целеви района са „бели“ райони по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., Комисията счита, че Кралство Испания е доказало, че JCCM е имало основание да стигне до това заключение. Според Кралство Испания констатациите в решението на СМТ и резултатите от картографирането на JCCM не са противоречиви (вж. съображение 58 по-горе). Кралство Испания обяснява, че JCCM е определило всички 461 целеви района на ниво райони на общините. Въпреки че някои от тези райони са част от по-широки области, някои части от които вече са били обслужвани от основни широколентови мрежи, това не се отнася за конкретните райони, съставляващи 461-те целеви района. За разлика от това, решението на СМТ се основава на анализ на ниво община и категоризира даден район като „сив“, ако общината има съществуващо широколентово покритие от поне 50 % от населението (дори ако някои райони в тази община имат по-ниско покритие).

(147) Поради това Комисията стига до заключението, че помощта е била необходима за подпомагане на развитието на въпросните стопански дейности и е довела до съществено подобрение в селските и слабо обслужваните „бели“ райони по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., което пазарът сам по себе си не би постигнал. Следователно мярката е насочена към неефективност на пазара в целевите райони.

5.3.6. *Целесъобразност на държавната помощ като инструмент на политиката*

(148) Помощта трябва да е била подходящ инструмент на политиката за решаване на проблема с липсата на пазарна реализация поради неефективност на пазара.

(149) Както е потвърдено от пазарния анализ и консултациите със засегнатите заинтересовани страни, проведени от JCCM преди търга, проблемът на всички 461 засегнати целеви района е, че те нямат никакво широколентово покритие и че участниците на пазара не планират да предоставят основни широколентови услуги в тези райони през следващите три до четири години след консултациите.

(150) Според Кралство Испания предварителното регулиране не е довело до достатъчно инвестиции за намаляване на „цифровото разделение“ в тези целеви райони от областта.

(151) Въпреки че предварителното регулиране може да улесни практически осъществимата конкуренция, по-специално на продуктови и географски пазари, на които дадено предприятие е определено като притежаващо значителна пазарна сила, то не би било достатъчен инструмент, за да позволи предоставянето на широколентови услуги в целевите райони на проекта. Тези райони се характеризират с липсата на широколентови мрежи и търговски инвестиционни планове, както и с липсата на широколентови услуги на дребно, тъй като се предвижда, че присъщата рентабилност на инвестициите в тези райони ще бъде особено ниска поради твърде разпръснатите целеви райони и много малкия брой на населението им — средно само 35 жители.

(152) По подобен начин мерките от страна на търсенето в полза на широколентовите услуги (като например ваучери за крайни потребители) могат да допринесат положително за навлизането на широколентовия достъп и следва да бъдат насърчавани като алтернатива или допълнение към други публични мерки. В конкретния случай обаче те не биха могли да решат проблема с липсата на широколентов достъп, тъй като инфраструктурата все още трябва да бъде разгърната, а броят на населението на целевите райони е толкова малък, че мерките, свързани с търсенето, не биха могли да привлекат частни инвестиции в основна широколентова инфраструктура в 461 целеви района.

(153) Тъй като рентабилността на разгръщането и експлоатацията на основна широколентова мрежа в целевите райони се счита за отрицателна, JCCM не вижда друга алтернатива за предоставяне на публично финансиране, за да се осигури предоставянето на услуги на дребно в целевите райони.

(154) Поради това Комисията стига до заключението, че държавната помощ е подходящият инструмент на политиката за справяне с неефективността на пазара в тези райони.

5.3.7. *Пропорционалност: ограничаване на помощта до минимално необходимото*

(155) Помощта се счита за пропорционална, ако стойността ѝ е ограничена до необходимия минимум, както и потенциалните нарушения на конкуренцията. При оценката на пропорционалния характер на мерките в „белите“ райони съгласно Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. трябваше да бъдат изпълнени няколко необходими условия, за да се сведе до минимум съответната държавна помощ и потенциалното нарушаване на конкуренцията:

5.3.7.1. Подробно картографиране и анализ на покритието

(156) Държавите членки следва ясно да определят кои географски райони ще бъдат обхванати от въпросната мярка за подкрепа ([57]). Като извършват успоредно с това анализ на конкурентните условия и структурата, преобладаващи в дадения район, и се консултират с всички заинтересовани страни, засегнати от съответната мярка, държавите членки свеждат до минимум нарушаването на конкуренцията със съществуващите доставчици и с тези, които вече имат инвестиционни планове за близкото бъдеще, и дават възможност на тези инвеститори да планират своите дейности.

(157) В решението за откриване на процедурата от 19 юли 2017 г. Комисията изрази съмнения по отношение на картографирането, предприето от JCCM. Съмненията се отнасят до: i) коректността на консултациите със заинтересованите страни, проведени от JCCM преди поставянето на началото на мярката, включително факта, че жалбоподателят не е бил консултиран; и ii) точността на категоризирането на 461 целеви района на мярката като „бели“ по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., като се вземат предвид констатациите на CMT в решението ѝ от 23 юни 2011 г. (вж. съображение 48 по-горе и съображение 30 от решението за откриване на процедурата). След задълбоченото си разследване обаче Комисията счита, че сериозните съмнения, които е изразила предварително, са разсеяни.

(158) Що се отнася до консултациите със съответните заинтересовани страни, Комисията счита, че JCCM е извършило пазарен анализ на съществуващите широколентови мрежи в областта Кастилия-Ла Манча и ясно е определило районите без широколентови мрежи и широколентови услуги на дребно по начин, който е в съответствие с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. (вж. съображение 12 по-горе).

(159) Първо, при пазарния анализ на JCCM е взета предвид информацията, получена по време на двустранни консултации с всички оператори на широколентови услуги, за които JCCM знае, че са действащи в областта. Информацията, получена по време на тези двустранни консултации, позволява картографирането на съществуващата инфраструктура и дава представа за плановете за разгръщане на операторите на широколентови услуги през следващите три до четири години.

(160) Второ, JCCM анализира всички годишни териториални планове за разгръщане, представени през предходните години от мрежовите оператори, регистрирани в CMT. Този анализ показва, че в целевите райони няма съществуващи доставчици, нито такива с инвестиционни планове за близкото бъдеще в тези райони. След това съответните целеви райони са посочени в обявлението за обществена поръчка и приложенията към него ([58]).

(161) Въпреки че в Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. не са определени точните изисквания за задълбочени консултации с всички заинтересовани страни, засегнати от мярката, по това време в сектора е установена и приета от Комисията практика да се провеждат преки и индивидуални консултации с известни оператори относно тяхната съществуваща инфраструктура и бъдещи планове за разгръщане. Този подход е смятан за достатъчен в други решения на Комисията, за да не се повдигат възражения ([59]). JCCM се е свързало с всички оператори на електронни съобщения, за които е знаело, че са активни в региона (т.е. дружества, регистрирани в CMT като оператори на електронни съобщения и предоставящи редовни доклади за разгръщане). В Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. не се изисква провеждането на обществена консултация, както се изисква в по-късно приетите Насоки за широколентовите мрежи от 2013 г. ([60]), за да може дадена мярка да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар.

([57]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква а).

([58]) След публикуването на списъка на целевите райони за тръжната процедура няколко оператора са заявили пред JCCM, че определени райони ще бъдат покрити с широколентови мрежи в близко бъдеще и в резултат на това са били изключени от целевите райони.

([59]) Вж. например Решение на Комисията от 10 декември 2010 г. по дело за държавна помощ N336/2010 — *Австрийска федерална схема за широколентови мрежи*, C(2010)9171 final, достъпно на адрес: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/237158/237158_1182946_31_3.pdf

([60]) Вж. бележка под линия 23 по-горе.

(162) Трето, не е било необходимо JCCM да се консултира с жалбоподателя като заинтересована страна преди публикуването на обявлението за обществена поръчка. Жалбоподателят е бил известен на JCCM, но само като доставчик на помощ за радио- и телевизионни услуги. Жалбоподателят не е бил регистриран в CMT като оператор на електронни съобщения и никога не е бил активен като такъв оператор (вж. раздел 2.8 по-горе). Следователно не е имало причина JCCM да се консултира с жалбоподателя относно въпросния проект.

(163) Поради това Комисията стига до заключението, че първоначалните съмнения, изразени в решението за откриване на процедурата, са разсеяни и че подробното картографиране и анализът на покритието, извършени от JCCM, са съвместими с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г.

5.3.7.2. Открит тръжен процес

(164) Подходът за открит търг гарантира, че има прозрачност за всички инвеститори, които желаят да предложат тръжна оферта за реализацията на субсидирания проект ([61]). Равното и недискриминационно третиране на всички участници в търга е задължително условие за откритията търг.

(165) В решението за откриване на процедурата Комисията изразява съмнения, че тръжната процедура е била в съответствие с разпоредбите на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до прозрачността. Тя счита, че критериите за възлагане, използвани от JCCM, са се опирали в значителна степен на субективни критерии за оценка (вж. съображение 48 по-горе и съображение 31 от решението за откриване на процедурата).

(166) След приключване на официалната процедура по разследване Комисията установява, че на 13 май 2010 г. в Официален вестник на Кастилия-Ла Манча е била публикувана покана за представяне на оферти и всички предприятия, регистрирани като оператори на електронни съобщения в CMT, са имали право да подадат оферта (вж. съображение 11 по-горе).

(167) Критериите за възлагане, използвани от JCCM, се съдържат и обясняват подробно в „Специални административни спецификации“ и „Специални технически спецификации“ и по този начин са установени предварително, т.е. преди публикуването на поканата за представяте на оферти. JCCM е избрало метода на „икономически най-изгодната оферта“ вместо метода на най-ниската цена, който е стандартна практика при по-сложни и големи проекти. Критериите за възлагане предвиждат система за оценяване с до 100 точки. Общо 64 точки могат да бъдат получени при изпълнение на „обективни критерии“, като например броя на допълнителните домакинства, обхванати от новата мрежа, качеството на предлаганите услуги на дребно, размера на необходимите средства и др. Общо 36 точки могат да бъдат получени по „субективни критерии“, при които JCCM оценява: i) предложеното технологично решение, ii) предложената инфраструктура и управление на проблемите, iii) предложената степен на съдействие и подкрепа от страна на участника в търга в процеса на връщане на мрежата на JCCM след изтичане на договора, iv) потенциална обвързваща оферта за закупуване на мрежата от JCCM след изтичане на договора, и v) степента на подробност, предоставена от участника в търга в неговия план за връщане на мрежата (вж. съображение 15 по-горе).

(168) Тежестта, определена за всеки критерий за възлагане, е ясно посочена в „Специални административни спецификации“, като за всеки критерий и подкритерий за възлагане е посочен максималният брой точки, който може да бъде получен (вж. съображение 16 по-горе).

(169) Комисията отбелязва, че „субективните критерии“ са всъщност качествени критерии, които са свързани с предмета на процедурата и се отнасят до техническите и функционалните характеристики на бъдещата мрежа, поддръжката, управлението и т.н. Използването на такива критерии е разрешено от правилата за обществените поръчки, ако тежестта на всеки критерий е предварително определена и прозрачна, както е в настоящия случай.

(170) Освен това всички критерии, включително „субективните критерии“, са свързани с предмета на обществената поръчка и са изброени в тръжната документация. „Субективните критерии“ не изглеждат неподходящи, като се има предвид, че JCCM е трябвало да стане собственик на бъдещата основна широколентова инфраструктура и вероятно е трябвало да поеме експлоатацията на мрежата след изтичането на срока на възложената обществена поръчка.

(171) Поради това се счита, че „субективните критерии“, използвани от JCCM, са достатъчно прозрачни, за да бъдат приложени по обективен, конкретен и единен начин от JCCM.

([61]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква б).

(172) Поради това Комисията стига до заключението, че JCCM е избрало бенефициера чрез открита тръжна процедура в съответствие с разпоредбите на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до прозрачността.

5.3.7.3. Икономически най-изгодна оферта

(173) В процедурата за открит търг, за да се намали размерът на помощта, която ще се предостави при сходни, дори и еднакви условия за качество, участникът в търга с най-ниската стойност на исканата помощ по принцип следва да получи повече приоритетни точки в рамките на цялостната оценка на неговата оферта ([62]). В рамките на икономически най-изгодната оферта обаче се вземат предвид няколко критерия, а не само най-ниската цена. За целите на определянето на икономически най-изгодната оферта възлагащият орган следва предварително да определи относителната тежест, която ще даде на всеки от избраните критерии.

(174) В решението за откриване на процедурата Комисията изразява съмнения, че процедурата за възлагане на обществена поръчка е била в съответствие с разпоредбите на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до изискванията за икономически най-изгодната оферта, като изтъква, че критерият за възлагане по стойността на исканата помощ от участника в търга, е имал твърде малка тежест (само 10/100 точки, т.е. само 10 % от всички критерии за възлагане) и следователно не би позволил офертите да съответстват на пазарната стойност (вж. съображение 48 по-горе и съображение 31 от решението за откриване на процедурата).

(175) JCCM е посочило и съобщило предварително критериите за възлагане и относителната тежест, определена за всеки от тях (вж. съображения 15 и 16 по-горе).

(176) Две от петте оферти, представени в откритата тръжна процедура, са отговаряли на техническите изисквания, посочени в тръжната документация, и са разгледани от JCCM в процедурата за подбор (Telecom CLM и Telefónica S.A; вж. съображение 22 по-горе). Офертата на Telecom CLM е получила общо 76,13/100 точки (44,93 точки по „обективните критерии“ и 31,2 точки по „субективните критерии“), докато офертата на Telefónica е получила общо 46,22/100 точки (26,07 точки по „обективните критерии“ и 20,15 точки за „субективните критерии“) (вж. съображения 25 и 26 по-горе). В офертата на Telecom CLM е поискана по-ниска стойност на помощта в сравнение с офертата на Telefónica и следователно получава повече точки по този критерий (1,76/10 в сравнение с 0,00/10) (вж. съображения 23 и 26 по-горе).

(177) Според проучванията, извършени от JCCM преди започването на проекта, е малко вероятно наличният бюджет за помощ в размер на 16 млн. евро да бъде достатъчен за покриване на всички задължителни и незадължителни целеви райони (вж. съображение 13 по-горе). Поради това е било малко вероятно критерият за възлагане по стойност на исканата помощ да се превърне във важен или решаващ фактор за оценката на икономически най-изгодната оферта, тъй като се е очаквало, че повечето, дори всички участници в търга, ще поискат цялата стойност на наличната помощ.

(178) В крайна сметка JCCM възлага обществената поръчка на този участник в търга, в чиято оферта е поискана най-ниска стойност на помощта. Освен това JCCM дава на този участник в търга най-голям брой точки по критерия за възлагане по стойност на исканата помощ (1,76/10 в сравнение с 0/10). По-голямата тежест на този критерий за възлагане би била само в полза на бенефициера.

(179) Поради това Комисията вече не смята, че относително ниската тежест, определена на критерия за възлагане по стойност на исканата помощ, е довела до неравно или дискриминационно третиране в мярката или е увеличила стойността на окончателно предоставената помощ. Комисията стига до заключението, че оценката на JCCM за икономически най-изгодната оферта следователно е била в съответствие с Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г.

5.3.7.4. Технологичен неутралитет

(180) Предвид факта, че широколентовите услуги могат да се доставят чрез различни мрежови инфраструктури, основани на кабелни, безжични, сателитни и мобилни технологии, държавите членки не следва да поставят в по-благоприятно положение определена технология или мрежова платформа, освен ако могат да докажат, че за това съществува обективна обосновка ([63]). Участниците в търга следва да имат правото да предложат да предоставят необходимите широколентови услуги чрез използване или съчетаване на технологиите, които считат за най-подходящи.

([62]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква в).
([63]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква г).

(181) В решението за откриване на процедурата Комисията изразява съмнения, че проектът отговаря на условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. относно технологичния неутралитет, като изтъква, че изглежда, че JCCM е насочило проекта към конкретна безжична технология, тъй като е изчислило бюджета въз основа на разходите за разгръщане на безжична мрежа и косвено е насърчило използването на съществуващата инфраструктура на конкретна технология (вж. съображение 48 по-горе и съображение 32 от решението за откриване на процедурата). По време на официалното разследване Комисията установява следното:

а) В „Специални технически спецификации“ не се съдържат никакви ограничения по отношение на мрежовата архитектура или технологията, които да се използват за осъществяването на този проект. Допустимостта на офертите не е била обвързана с внедряването на конкретно технологично решение. Участниците в търга е трябвало да осигурят единствено съответствие със скоростта, качеството и условията, определени в „Специални технически спецификации“ (вж. съображения 17—20 по-горе).

б) Технологичният неутралитет на търга се потвърждава и от офертата на Telefónica, която е призната за допустима и отговаря на техническите изисквания, посочени в „Специалните технически спецификации“. В тази оферта е предложено решение за основна широколентова мрежа, основано на три различни технологии (WIMAX, xDSL и 3G), включително кабелна технология (xDSL) (вж. съображение 26 по-горе). Бенефициерът също така не разчита само на решението WIMAX, а предлага решение, което частично се основава на сателитна технология (вж. съображение 23 по-горе).

в) Що се отнася до възможното повторно използване на съществуващата инфраструктура за DTT, в „Специалните технически спецификации“ е разрешено единствено използването на пасивната инфраструктура, която е била разгърната и използвана за изпълнението на плана за преминаване към DTT в областта Кастилия-Ла Манча. Участниците в търга не са били задължени да разчитат на тази инфраструктура.

г) Telefónica основава предложеното от нея решение до голяма степен на собствената си съществуваща пасивна инфраструктура за мобилни мрежи, без да прибягва до съществуващата мрежа за DTT (вж. съображение 26 по-горе). Освен това всички собственици на пасивни инфраструктурни компоненти на мрежата за DTT са били задължени по договор да предоставят достъп до тази инфраструктура на трети страни за целите на изграждането на основна широколентова мрежа (вж. съображение 21 по-горе). По този начин достъпът до пасивната инфраструктура на мрежата за DTT е бил достъпен за всички потенциални участници в търга, а не само за Telecom CLM като един от собствениците на инфраструктурни компоненти за DTT. Това потвърждава, че откритият търг, публикуван през май 2010 г. (вж. съображения 17—20 по-горе), е бил технологично неутрален и е предлагал възможност съществуващата пасивна инфраструктура за DTT да се използва от всички участници в търга, без това да се налага.

д) Освен това възможността за използване на инфраструктурата на съществуваща мрежа за DTT не може да се разбира като ограничение на технологичните решения за разгръщане на основна широколентова мрежа. Това е така, защото активната инфраструктура за DTT не може да се използва за основна широколентова мрежа ([64]). В резултат на това всяко бъдещо технологично решение за основна широколентова мрежа би могло да използва само пасивната инфраструктура на мрежата за DTT, т.е. предавателните центрове. Пасивната инфраструктура би позволила инсталирането на разнообразно работно оборудване, което може да създаде основна широколентова мрежа.

е) Що се отнася до твърдението, че JCCM е изчислило бюджета на проекта въз основа на разходите за разгръщане на безжична мрежа, бюджетът от 16 млн. евро е договорен в споразумение за сътрудничество между MARM и JCCM по програма за устойчиво развитие на селските райони, подписано на 12 ноември 2009 г. Испанските органи са обяснили, че това е максималният наличен бюджет за този проект, независимо от използваното технологично решение.

ж) От ноември 2008 г. насам JCCM провежда проучвания за осъществимостта и разходите за изграждане на основна широколентова мрежа, която да покрие всички „бели петна“ в областта Кастилия-Ла Манча, като се спира на решение, основано на безжичната технология WIMAX. Резултатите от проучванията показват, че една основна широколентова мрежа, базирана на решението WIMAX, която би покрила всички „бели петна“ в областта, би струвала значително повече от 16 млн. евро (вж. съображение 13 по-горе). Анализът на JCCM показва, че е възможно проектът да бъде изпълнен, като се покрият повечето от целевите райони с наличния бюджет, като се използва поне един от потенциалните видове технологии. Фактът, че проучванията са проведени с използване на WIMAX като съответна технология, обаче не е имал за цел да ограничи (и в действителност не е ограничил) технологичните решения, предложени от участниците в търга (включително Telecom CLM).

([64]) Това е потвърдено от външния правен съветник на бенефициера в електронното му писмо до Комисията от 20 май 2019 г.

(182) Поради това, като се има предвид информацията, получена по време на официалната процедура по разследване, Комисията стига до заключението, че тръжната документация е била технологично неутрална, така че проектът е изпълнил условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до изискването за технологичен неутралитет.

5.3.7.5. Използване на съществуваща инфраструктура

(183) Съгласно Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., когато е възможно, държавите членки следва да насърчават участниците в търга да използват всяка налична съществуваща инфраструктура, за да се избегне излишното и ненужно дублиране на ресурси ([65]). За да се ограничи икономическото въздействие върху съществуващите оператори на мрежи, те следва да получат възможността да предоставят своята инфраструктура в проекти, за които е отправено уведомление.

(184) JCCM предлага на всички участници в търга възможността да използват съществуващата инфраструктура за DTT, за да представят офертите си. В същото време от тях не се изисква да използват инфраструктурата за DTT. Операторите на мрежи са били свободни да използват собствената си съществуваща инфраструктура. Например Telefónica подава оферта, в която до голяма степен разчита на собствената си съществуваща инфраструктура. Офертата на Telefónica е счетена за допустима и е допусната до процедурата за подбор.

(185) Възможността за използване на съществуващата инфраструктура за DTT не е била в полза на Telecom CLM като един от собствениците на части от тази инфраструктура, тъй като всички различни собственици на инфраструктурата за DTT (т.е. многобройни различни общини, Telecom CLM и частното дружество Abertis Telecom S.A.) са били задължени да предоставят достъп до тази инфраструктура на даден доставчик на мрежа за целите на бъдещото разгръщане на основна широколентова мрежа. Фактът, че дружеството Telecom CLM е експлоатирало цялата мрежа за DTT в областта, също не е предоставило предимство на Telecom CLM, тъй като само пасивната инфраструктура, използвана от мрежата за DTT, е могла да бъде повторно използвана за основна широколентова мрежа, но не и самото оборудване за DTT, което е било подпомогнато от предишни помощи и което е било инсталирано върху тази пасивна инфраструктура и експлоатирано от Telecom CLM (вж. също съображение 217 по-долу).

(186) Комисията стига до заключението, че проектът е изпълнил условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до изискването да се вземе предвид използването на съществуващата инфраструктура.

5.3.7.6. Ефективен достъп до услуги на едро

(187) Налагането на ефективен достъп до услуги на едро на трети страни в субсидирана широколентова инфраструктура е необходим компонент на всяка държавна мярка, финансираща изграждането на нова широколентова инфраструктура ([66]).

(188) В решението за откриване на процедурата Комисията изразява съмнения, че проектът отговаря на условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. относно достъпа до услуги на едро и ценообразуването на достъпа до услуги на едро, като изтъква, че мярката не е била правилно разработена предварително, тъй като CMT впоследствие е установила, че след като договорът е бил възложен на Telecom CLM, цените за достъп до услуги на едро, предлагани от Telecom CLM, са били твърде високи (вж. съображение 48 по-горе и съображение 33 от решението за откриване на процедурата).

(189) Тръжната документация задължава спечелилия в търга участник да осигури поне една точка за междусистемно свързване, така че мрежовите оператори трети страни да могат да използват мрежата, за да предоставят основни широколентови услуги на крайните потребители на дребно. В точка 4.2 от „Специални технически спецификации“ JCCM задължава участниците в търга да предлагат услуги за достъп на едро и да гарантират, че други оператори за електронни съобщения ще могат да предоставят на крайните потребители в целевите райони на дребно основни широколентови услуги със същото качество, надеждност и достъпност, както се изисква в „Специални технически спецификации“ (вж. съображение 18 по-горе). По този начин тръжната документация изисква ефективен достъп на едро до инфраструктурата за трети страни.

([65]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква д).
([66]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква е).

(190) В офертата на Telecom CLM се предвижда създаването на точка за междусистемно свързване в Толедо и се съдържат условията за предоставяне на битстрийм достъп до мрежата на мрежови оператори трети страни (вж. съображение 25 по-горе). Достъпът до услуги на едро, предлаган от Telecom CLM, не е ограничен във времето. Това дава възможност на трети оператори да се конкурират с Telecom CLM на ниво търговия на дребно, като по този начин се увеличават възможностите за избор и конкуренцията в целевите райони и се избягва създаването на монопол на Telecom CLM в областта на местните услуги.

(191) За да се гарантира ефективен достъп до услуги на едро и да се сведе до минимум потенциалното нарушаване на конкуренцията, е жизнено важно да се избягват прекомерно високите цени за услуги на едро или от друга страна, хищническите практики на ценообразуване или т.нар. ценова преса от страна на избрания участник в търга. Цените за достъп до услуги на едро следва да се базират на средните публикувани (регламентирани) цени за услуги на едро, които преобладават в други сравними райони в държавата с по-голяма конкуренция или Съюза или, при липса на такива публикувани цени, на цените, вече определени или одобрени от НРО за съответните пазари и услуги ([67]).

(192) Първоначално Telecom CLM предлага на едро битстрийм достъп до мрежата за 34,50 евро, докато предлаганите от него собствени месечни цени на дребно за крайните потребители са били 37,50 евро (вж. съображение 39 по-горе).

(193) В решението си от 23 юни 2011 г. CMT стига до заключението, че предлаганите от Telecom CLM цени за достъп до услуги на едро са твърде близки до цените, които Telecom CLM планира да налага на крайните потребители на дребно за своите основни широколентови услуги. CMT също така стига до заключението, че тези цени за достъп до услуги на едро са по-високи от другите цени за битстрийм достъп на едро в сектора (вж. съображение 39 по-горе). Освен това CMT констатира, че за всеки мрежов оператор трета страна, който купува достъп до основната широколентова мрежа от Telecom CLM на едро, би било невъзможно да реализира печалба от предоставянето на основни широколентови услуги на дребно на крайни потребители в конкуренция с Telecom CLM (вж. съображение 37 по-горе). Поради това CMT изисква от Telecom CLM да намали цените си за достъп до услуги на едро. В резултат на това Telecom CLM намалява предлаганите от него цени за достъп до услуги на едро с над 30 % до 29 юли 2011 г. (вж. съображения 39 и 40 по-горе). Като има предвид, че новата цена е в съответствие със средните цени за битстрийм достъп, които преобладават в Испания, CMT одобрява новата цена за достъп до услуги на едро от 23,70 евро в целевите райони (вж. съображение 39 по-горе).

(194) Комисията отбелязва, че недостатъците, свързани с цената за достъп до услуги на едро, са били отстранени в изменения договор, преди да могат да доведат до нарушаване на конкуренцията. Първо, Telecom CLM намалява с над 30 % цените си за достъп до услуги на едро през юли 2011 г., т.е. повече от една година преди началото на експлоатацията на основната широколентова мрежа през септември 2012 г. Следователно първоначалните високи цени за достъп до услуги на едро не са имали никакво въздействие върху конкуренцията. Достъпът на трети страни до мрежата става възможен едва от септември 2012 г., когато вече се прилагат намалените цени.

(195) Комисията стига до заключението, че изменените цени за достъп до услуги на едро, одобрени от CMT, са в съответствие със средните публикувани цени на едро, които преобладават в други по-конкурентни райони на Кралство Испания. Следователно новата цена за битстрийм достъп на едро, предложена от Telecom CLM и одобрена от CMT, служи за възпроизвеждане на пазарните условия и осигурява ефективен достъп до услуги на едро, като свежда до минимум потенциалното нарушаване на конкуренцията.

(196) Следователно с направените изменения проектът отговаря на условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до изискването за предоставяне на ефективен достъп до услуги на едро на трети страни и до ценообразуването.

5.3.7.7. Механизъм за възвръщане на предоставени средства, за да се избегне прекомерна компенсация

(197) За да се гарантира, че избраният участник в търга няма да получи прекомерно висока компенсация, ако търсенето на широколентови услуги в целевия район нарасне над очакваните равнища, държавите членки следва да включат в договора с избрания участник механизъм за възстановяване на плащания ([68]).

([67]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква ж).
([68]) Насоки за широколентовите мрежи от 2009 г. (бележка под линия 6 по-горе), параграф 51, буква з).

(198) В решението за откриване на процедурата Комисията изразява съмнения, че проектът отговаря на условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до механизма за възвръщане на предоставени средства с цел избягване на прекомерна компенсация, като изтъква, че мярката не е била правилно разработена предварително, тъй като първоначално в договора, възложен на Telecom CLM, не е имало механизъм за възвръщане на предоставени средства, а такъв механизъм е бил въведен от JCCM едва след намесата на CMT (вж. съображение 48 по-горе и съображение 33 от решението за откриване на процедурата).

(199) Договорът, възложен на Telecom CLM, не е съдържал механизъм за възвръщане на предоставени средства. Този механизъм обаче е въведен в договора между JCCM и Telecom CLM след разследването на CMT и одобрението на CMT на механизма за възвръщане на предоставени средства, считано от 1 юни 2012 г. (вж. съображения 41—43 по-горе), т.е. преди Telecom CLM да започне да експлоатира основната широколентова мрежа (вж. съображение 27 по-горе). Комисията счита, че въведеното в договора възвръщане на предоставени средства е гарантирало, че стойността на помощта е сведена до минимум.

(200) Поради това Комисията стига до заключението, че първоначално липсващият механизъм за възвръщане на предоставени средства не е могъл да окаже никакво въздействие върху конкуренцията, тъй като е бил въведен в договора много преди Telecom CLM да може да реализира каквито и да било печалби от експлоатацията на основната широколентова мрежа.

(201) Следователно с направените изменения проектът отговаря и на условията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. що се отнася до изискването в договора с бенефициера да се предвиди механизъм за възвръщане на предоставени средства.

5.3.7.8. Заключение относно пропорционалността

(202) С оглед на съображенията, изложени в съображения 156—201 по-горе, Комисията стига до заключението, че включената държавна помощ и потенциалните нарушения на конкуренцията са били ограничени до необходимия минимум съгласно мярката.

5.3.8. **Неблагоприятни последствия върху конкуренцията и търговията между държавите членки**

(203) В член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС се изисква оценка на всички неблагоприятни последствия върху конкуренцията и търговията на съответните продуктови пазари, т.е. в този случай разгръщането и експлоатацията на основна широколентова мрежа и предоставянето на широколентови услуги, включително интернет телефония/voice over IP, на дребно на крайни потребители.

(204) Като се има предвид, че целевите райони на мярката са „бели“ райони по смисъла на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г., т.е. райони без широколентов достъп, малко вероятно е било мярката да доведе до значителни неблагоприятни последствия за конкуренцията поради разгръщането и експлоатацията на подкрепената основна широколентова мрежа в тези райони. В целевите райони е нямало съществуващи оператори на широколентови мрежи, които биха могли да бъдат засегнати от разгръщането, нито такива, които да планират да навлязат в тях в близко бъдеще.

(205) Теоретично е възможно частните участници на пазара да са намалили бъдещите си инвестиции в широколентови мрежи в целевите райони или да са решили да не навлизат на пазарите в целевите райони поради разгръщането и експлоатацията на подкрепената основна широколентова мрежа, но Комисията не е получила никакви индикации в този смисъл.

(206) Относно последствията върху търговията, Комисията не разполага с информация, която да сочи, че мярката е имала значителни неблагоприятни последствия в други области за други държави членки.

5.3.9. Претегляне на благоприятните последствия от помощта спрямо евентуални неблагоприятни последствия по отношение на нарушаването на конкуренцията и неблагоприятното въздействие върху търговията

(207) Внимателно разработената мярка за държавна помощ следва да гарантира, че цялостния баланс на последствията от мярката е положителен, като се избягва неблагоприятно въздействие върху условията на търговия до степен, противоречаща на общия интерес.

(208) Мярката, въведена от JCCM, е допринесла за развитието на стопанските дейности по разгръщането и експлоатацията на основна широколентова мрежа в целевите райони и е осигурила на крайните потребители, които преди това не са имали широколентов достъп, достъп до широколентови услуги със скорост най-малко 2 Mbps за изтегляне и 512 Kbps за качване (вж. съображение 126 по-горе). Освен това с нея се гарантира, че на потребителите и предприятията се предлага интернет телефония (вж. съображение 126 по-горе) и че производителността на мрежата е подобрена два пъти — първо до поне 5 Mbps за изтегляне на 28 април 2014 г. и след това до поне 10 Mbps за изтегляне на 4 май 2018 г. (вж. съображение 134 по-горе). По този начин с мярката се насърчава и преследва териториално, социално и икономическо сближаване и се допринася за постигането на целта на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа за осигуряване на широколентов достъп за всички до 2013 г. (вж. съображение 139 по-горе).

(209) Освен това, като се има предвид задължението за достъп до услуги на едро на бенефициера, мярката е имала благоприятни последствия не само за крайните потребители, но и за конкуренцията в целевите райони.

(210) Освен това мярката е била насочена към справяне с неефективност на пазара (вж. раздел 5.3.5 по-горе), тъй като разгръщането на широколентова мрежа и предоставянето на широколентови услуги на дребно на крайните потребители в целевите райони не би се осъществило до началото на експлоатацията на подкрепената основна широколентова мрежа през септември 2012 г. без помощта.

(211) Мярката също така е пропорционална (вж. раздел 5.3.7 по-горе). Начинът, по който е разработена, гарантира, че е ограничена до необходимия минимум и че потенциалните ѝ неблагоприятни последствия върху конкуренцията и търговията на пазарите за изграждане и експлоатация на основни широколентови мрежи, както и за предоставяне на основни широколентови услуги, включително интернет телефония/voice over IP, на дребно на крайни потребители, е ограничено. Мярката е разработена да предотврати изместването на частните инвестиции и нейният ефект е ограничен до целевите райони, т.е. районите на общините в областта Кастилия-Ла Манча със средно население от 35 жители, където крайните потребители не са имали широколентов достъп и където частните инвеститори не са възнамерявали да инвестират без помощта.

(212) На Комисията не са известни никакви неблагоприятни последствия от мярката, които биха могли да окажат неоправдано въздействие върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес (вж. раздел 5.3.8 по-горе).

(213) Комисията стига до заключението, че възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM е било обективно оправдано, за да се реши проблемът с липсата на основни широколентови услуги в 461 целеви района, т.е. отдалечени райони на многобройни различни общини, които са разпръснати из цялата област Кастилия-Ла Манча.

(214) С оглед на гореизложените съображения и цялостните характеристики на мярката, както и на приложените предпазни мерки, благоприятните последствия от помощта върху развитието на въпросните стопански дейности надхвърля евентуалните неблагоприятни последствия върху конкуренцията и търговията. Като цяло мярката е в съответствие с целите на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС и не оказва неблагоприятно въздействие върху конкуренцията в степен, която противоречи на общия интерес.

5.3.10. Повторно използване на пасивната инфраструктура за DTT

(215) В решението за откриване на процедурата Комисията твърди, че в съответствие с принципа, установен в делото *Deggendorf* ([69]), фактът, че Telecom CLM все още не е възстановило помощта, обявена за несъвместима с вътрешния пазар с решение на Комисията по дело SA.27408 ([70]), трябва да бъде взет предвид при оценката на съвместимостта на мярката. Комисията е на мнение, че предвид факта, че в спечелилата оферта на Telecom CLM се е разчитало на използването на съществуващата мрежа за DTT, която е била изградена с неправомерна държавна помощ, тази неправомерна помощ вероятно също е била определяща за възлагането на обществената поръчка на Telecom CLM в този случай (вж. съображение 48 по-горе и съображение 37 от решението за откриване на процедурата).

([69]) Вж. бележка под линия 19 по-горе.
([70]) Вж. бележка под линия 16 по-горе.

(216) Решението на Комисията по дело SA.27408 е потвърдено от Съда на ЕС през 2018 г. ([71]) Въпреки това, според информацията, с която Комисията разполага към днешна дата, до 18 август 2022 г. Telecom CLM е възстановило изцяло помощта, обявена за несъвместима с вътрешния пазар с горепосоченото решение на Комисията.

(217) Във всеки случай Комисията счита също така, че неправомерната държавна помощ, предоставена и изплатена на Telecom CLM за преминаване към DTT в областта Кастилия-Ла Манча, не е довела до решаващо предимство за спечелване на обществената поръчка в разглеждания случай. Официалното разследване показва, че дружеството Telecom CLM е използвало само пасивната инфраструктура на съществуващата мрежа за DTT, т.е. предавателните центрове, за разгръщането на безжичната основна широколентова мрежа. Въпреки това тази пасивна инфраструктура за наземна телевизия в областта Кастилия-Ла Манча до голяма степен е съществувала още преди преминаването от аналогова към цифрова телевизия. Тя се е състояла от общо около 500 предавателни центрове, от които Telecom CLM е притежавало 138 (вж. съображение 33 по-горе). С неправомерната държавна помощ по дело SA.27408 дружеството Telecom CLM е изградило само 20 допълнителни предавателни центъра, станало е собственик само на шест и е използвало повторно само един от тези допълнителни предавателни центрове за основната широколентова мрежа в разглеждания случай (вж. съображение 33 и бележка под линия 15 above). За да получи достъп до останалата част от пасивната инфраструктура за DTT, Telecom CLM е трябвало да следва същата процедура като всеки друг заинтересован оператор трета страна, а именно да получи достъп до тази инфраструктура от собствениците на тези предавателни центрове. Telecom CLM е използвало неправомерната помощ за преминаване към наземна цифрова телевизия най-вече за оборудване на съществуващата пасивна инфраструктура с работещо оборудване за DTT (вж. съображение 33 по-горе). Това работещо оборудване за DTT обаче не може да се използва повторно за предоставяне на основни широколентови услуги. Следователно размерът на неправомерната помощ, получена от Telecom CLM в рамките на схемата за DTT, предмет на дело SA.27408, която има значение за мярката, е ограничен до разходите за изграждане на един допълнителен предавателен център, собственост на Telecom CLM и използван повторно за основната широколентова мрежа, предмет на разглежданото дело.

(218) Освен това цялата съществуваща инфраструктура за DTT, включително допълнителните предавателни центрове, изградени с неправомерна помощ, е била предоставена на всички заинтересовани участници в търга, а не само на Telecom CLM. Всъщност четирима от петимата участници в търга са разчитали на използването на съществуващата мрежа за DTT (вж. съображение 21 по-горе).

(219) С оглед на гореизложените съображения Комисията стига до заключението, че неправомерната държавна помощ, обхваната от решението по дело SA.27408 и получена от Telecom CLM, не му е дала решаващо предимство в търга за възлагане на обществената поръчка в рамките на мярката. Следователно неправомерната помощ по дело SA.27408 не е довела до дискриминация в тръжната процедура.

6. **Заключение**

(220) Комисията стига до заключението, че Кралство Испания неправомерно е привело в действие мярката в полза на Telecom CLM в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС. С официалната процедура по разследване обаче бяха разсеяни съмненията, изразени в решението за откриване на процедурата от 19 юли 2017 г. относно съвместимостта на помощта, и беше установено, че изискванията на Насоките за широколентовите мрежи от 2009 г. са изпълнени. Следователно възлагането на договора на Telecom CLM през август 2010 г., с измененията, е било съвместимо с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавната помощ, която Кралство Испания е привело в действие в полза на Telecom CLM под формата на възлагане на обществена поръчка за изграждане и експлоатация на безжична основна широколентова мрежа в отдалечени райони на областта Кастилия-Ла Манча, с измененията, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

([71]) Вж. бележка под линия 17 по-горе.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Кралство Испания.

Съставено в Брюксел на 10 август 2023 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията